

Debatten om barnevernet i sosiale medier

Kartlegging av aktørene i den norske barnevernsdebatten
i sosiale medier for SOS-Barnebyer.

Datainnsamling og analyse:
Ingvild Endestad
Håvard Lundberg

&#



Analyse & Tal



Vi er et skandinavisk analysebyrå, bestående av sosiologer, antropologer, utviklere, designere, astrofysikere, retorikere og samfunnsvitere.

Vi produserer analyser, underviser, rådgir, formidler og utvikler nye samfunnsvitenskapelige metoder – for å bedre forstå verden rundt oss.

I 2021 teller vi 20 medarbeidere og har kontorer i København, Århus og Oslo.

Vi ønsker å skape et mer demokratisk og rettferdig samfunn. Derfor har vi valgt å organisere oss som et **medarbeidereid kooperativ** hvor alle de ansatte eier og driver virksomheten sammen.

Innhold

- 1 Bakgrunn for prosjektet og sammendrag
- 2 Metode
- 3 Resultater av nettverksanalyse
- 4 Kvalitativ undersøkelse av debatten
- 5 Debatten når barnevernet møter kritikk
6. Debatten om de ansatte i barnevernet
7. Oppsummering og konklusjon



Bakgrunn for prosjektet

Formål

Formålet med denne undersøkelsen har vært å gi en bedre oversikt over de ulike aktørene som deltar i debatten om barnevernet i Norge.

Vi har tatt utgangspunkt i artikler som tematiserer barnevernet fra redaksjonelle medier, alternative medier, samt videoer fra YouTube og fulgt spredningen av disse på sosiale medier. I undersøkelsen ser vi på hvordan disse lenkene spres i sosiale medier og hvilke profiler som deler de samme lenkene.

Undersøkelsen skal gi et bedre grunnlag for å forstå hvordan debatten om barnevernet, hvilke kilder som brukes hyppig og hvilke aktører som er sentrale i debatten.

Prosjektet er avgrenset til aktører på Facebook og Twitter, hvor vi kan undersøke hvilke offentlige kontoer som deler spesifikke lenker definert av kunden.

I rapportens andre del undersøker vi hva som kjennetegner debatten når aktører med ulik tilnærming til debatten deler de samme lenkene på Facebook. Her undersøker vi hva profilene fra ulike side av debatten skriver når de deler de samme lenkene og hvilke syn som kommer til uttrykk i kommentarfeltet under publiseringene.

Sammendrag

Gjennom en spredningsanalyse av 990 lenker til nettartikler og videoer som tematiserer barnevernet, har vi identifisert 1679 profiler som har delt en eller flere lenker i utvalget. Av disse finner vi 60 profiler på Facebook og 73 profiler på Twitter som har minst fem lenkedelinger og derfor ansees som aktive i debatten.

Våre analyser tyder på at det særlig er grupper med barnevernskritiske stemmer som dominerer den offentlige debatten i sosiale medier, men vi finner også mer generelt myndighetskritiske stemmer, alternative medier og en advokatforening blant de aktive profilene som deler mange lenker.

I vår analyse har vi også sett at innhold om norsk barnevern spres utenfor landets grenser og av aktører som skaper mange videredelingen og stort engasjement. Debatten på Facebook domineres av barnevernskritiske grupper, og alternative medier bidrar også i debatten gjennom produksjon av innhold og deling av dette. Siden som i størst grad representerer barnevernet, nemlig Bufdir, deler få av sakene i utvalget av lenker som vi har sett på, og i hovedsak positive saker om barnevernet.

Flere av profilene som inntar ulik posisjon i debatten bruker flere av de samme kildene og deler flere av de samme lenkene. I rapportens andre del har vi foretatt en kvalitativ undersøkelse av hva som kjennetegner debatten når profilene med ulikt synspunkt deler de samme lenkene. Vi finner at problemforståelsen hos profilene er svært ulik og at de i liten grad benytter de samme argumentene. Alle profilen adresserer utfordringer i barnevernet, men de forståelsen av hva utfordringene er og hvem som har ansvar for å løse dem er ulikt.

Tonen i debatten hos de barnevernskritiske gruppene er tidvis svært hard og inneholder trakassering, hets og direkte trusler mot barnevernet som system og mot navngitte enkeltpersoner. I disse gruppene ser vi også uttrykk for dyp fortvilelse og avmakt mot barnevernet som system. Flere av medlemmene deler personlige historier og gir hverandre faglig og moralsk støtte. Vi har funnet flere eksempler på at tonen i debatten er mildere og samtalen tar mer form som en dialog i kommentarfelt der begge syn er representert.

Hovedpunkt fra rapporten

- Profiler som inntar ulik posisjon i debatten bruker flere av de samme kildene og deler flere av de samme lenkene.
- Debatten på Facebook domineres av barnevernskritiske grupper. Alternative medier bidrar også i debatten gjennom produksjon av innhold og deling av dette.
- Saker om barnevernet har en tydelig spredning utenfor landets grenser. Dette gjelder særlig videoer fra YouTube der innholdet er produsert på andre språk. Dette innholdet får stor spredning.
- Debatten i utvalget vi har undersøkt er svært polarisert. Selv om flere av aktørene forholder seg til samme kilder og deler samme artikler er forståelsen av innholdet de deler fra, og argumentene som brukes, ulike.
- Det er kun deler av debatten som blir diskutert av profiler med ulik posisjon i debatten. Profiler som representerer barnevernet deler i hovedsak positive saker om barnevernet, og når barnevernskritiske grupper deler de positive sakene er det kritikk av barnevernet som dominerer debatten i kommentarfeltet.
- Debatten hos de barnevernskritiske gruppene er preget av lav tillit både til barnevernet og media. Granskinger og rapporter som stiller barnevernet i et positivt lys møtes med beskyldninger om at konklusjonene er motivert av økonomiske eller personlige motiver, eller avskrives som «fake news».
- Vi finner kommentarer som adresserer utfordringer i barnevernet hos alle profilene, men forståelsen av hva som er utfordringene, hvordan de skal løses eller hvem som har ansvaret for å løse dem er ikke sammenfallende mellom de ulike profilene.
- I kommentarfelt der ulike perspektiver er representert har debatten en mer konstruktiv og dempet form. Tilfeller hvor flere perspektiver er representert i samme kommentarfelt er likevel i mindretall i dette utvalget.
- Debatten er tidvis preget av at aktørene har ulike forståelse av hvem som har ansvaret for hvilke deler av barnevernet. I noen av debattene blir både direktorat, kommune, statsråd og konkrete ansatte mål for den samme kritikken.

2

2

2

2

Metode

Valg av metode og begrensninger

Formålet har vært å skape en oversikt over hvilke aktører som deltar i den offentlige debatten om barnevernet i sosiale medier.

For å gjøre dette har vi valgt en spredningsanalyse som viser hvilke offentlige profiler som deler bestemte lenker. Lenkene er innhentet av SOS-Barnebyer sin fagavdeling på feltet som har vurdert at disse tematiserer barnevernet.

Ved å undersøker hvordan disse lenkene er delt på Facebook og Twitter kan denne metoden gi oss et oversiktsbilde over deltakere i debatten.

Metodens svakhet er at den ikke fanger opp innhold som vi ikke kjenner til fra før. Metoden har også begrensninger i at den ikke følger bestemte meningsytringer, men kun kan gi en oversikt over hvordan de forhåndsdefinerte lenkene deles.

Vi kan ikke si noe om hva aktørene mener utfra kun å studere lenkedeling. Metoden vil ikke kunne si noe om hvor stor debatten er i seg selv, eller hvilke aktører som deltar i debatten uten å dele lenker som vi kjenner til.

Analysens oppsett

Analysearbeidet er basert på følgende faser:

1. Utvikling av en liste over lenker og kategorisering av disse lenkene på form, innhold og kilde (SOS-Barnebyer)
2. Søk etter unike lenkedelinger i sosiale medier
3. Sammenstilling av delinger fra profiler
4. Utvikling av nettverk og nettverksanalyse
5. Kvalitativ analyse av utvalgte lenkedelinger og kommentarfelt knyttet til disse.



Datagrunnlaget

I denne rapporten har vi undersøkt hvordan lenker er delt på Facebook og Twitter. Dette har vi gjort gjennom Facebook og Twitter sine åpne APler, som gir tilgang til innhold fra alle offentlige Facebook-sider og grupper, samt alle offentlige profiler på Twitter.

Vi har ikke tilgang til lukkede grupper eller privatpersoners profiler.

Kartleggingen av spredning er gjennomført i løpet av mai 2021. Den kvalitative gjennomgangen av poster og kommentarfelt ble utført i juli 2021. Innhold som har blitt slettet eller delt av profiler som ikke lengre eksisterer på tidspunktet for innsamling vil ikke fanges opp i denne analysen. Motsatt kan lenkedelinger i analysen komme fra profiler som er slettet, fjernet eller midlertidig lukket av plattformene etter vår innsamling ble fullført.

Facebook

På Facebook ser vi på hvor mange likes, reaksjoner (wow, haha, angry, sad, care, love og thankful), kommentarer og delinger som et oppslag med en lenke får. Vi har ikke mulighet til å se hvem som har publisert lenkene eller skjelne mellom hvem som interagerer med disse delingene, på grunn av personvern hensyn.

Twitter

På Twitter ser vi på hvor mange retweets og likes en offentlig tweet med en lenke får. Metodisk har vi valgt å telle retweets som en lenkedeling.

Om lenkene vi har undersøkt

Lenkene vi har undersøkt er innhentet og kategorisert av SOS-Barnebyer og teller 990 totalt. Av disse er 549 lenker delt og en del av denne undersøkelsen.

Kategorisering av lenker

SOS-barnebyer sin fagavdeling på barnevernsfeltet har selv stått for innsamling og kategorisering av lenker. Samtlige lenker er manuelt kategorisert ut fra kilden de er hentet fra (redaksjonelle medier, alternative medier, fagpresse eller YouTube), form (kronikk, nyhetssaker, video, kommentar eller pressemelding). Lenkene er også kategorisert tematisk.

Den tematiske inndelingen består av følgende kategorier:

1. Systemiske trekk ved barnevernet
2. Diskriminering fra det offentlige i barnevernssaker
3. Positive historier om/ forsvar av barnevernet
4. Samvær
5. Hjelpetiltak
6. Plassering

Mange av sakene har overlappende tematikk og kan derfor kodes på flere måter. Disse er i datasettet plassert i hovedkategorier og underkategorier. I denne analysen forholder vi oss kun til hvilken hovedkategori lenkene er kategorisert som.

Dersom noen av sakene det lenkes til også omtaler saker som har vært oppe for den Europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) er de merket som dette.

Nærmere beskrivelse av de tematiske kategoriene

Systemiske trekk ved barnevernet

Bekymringsmeldinger
 Rammer til barnevernet
 Utdanningskrav
 Rapport fra offentlige instanser
 Rettsinstansene i Norge
 Tilsyn fra det offentlige
 Forskningsrapporter
 Barnevernsreform
 Barnevernlov
 Politikeres uttalelser/krav

Positive historier om/ forsvar av barnevernet

Historier fra ansatte eller brukere
 Tilsvaret til kronikker
 Forsvar av gjeldende praksis
 Nyansering av debatt

Diskriminering fra det offentlige i

barnevernssaker:

Manglende rettsikkerhet for familiene
 Vold mot barn i barnevernet
 Diskriminering av biologiske foreldre
 Diskriminering i møte med kontaktperson/kontor/tiltak
 Offisielle klagesaker til statsforvalter og rett
 Manglende oppfølging, åpenbare feil begått av barnevernet
 Manglende medvirkning

Hjelpetiltak

Mangel på gode hjelpetiltak
 Nye hjelpetiltak
 Eksisterende hjelpetiltak
 Ettervern

Samvær

Alle saker som handler om samvær
 Tilsyn ved samvær

Plassering

Institusjon
 Adopsjon
 Tvangsadopsjon
 Fosterhjem
 Omsorgsovertagelse
 Akutt plassering
 Nettverks plassering

Ordliste

I denne rapporten arbeider vi med noen begreper som det kan være nyttig å kjenne til.

Bruttopopulasjon

Alle 990 lenker om Barnevernet som SOS-Barnebyer har utarbeidet.

Lenkedeling

Beskriver handlingen når en offentlig profil på Twitter eller medlemmer av en side eller grupper på Facebook deler en lenke fra bruttopopulasjonen.

Videredeling/deling

Når noen deler en opprinnelig lenkedeling videre på Facebook. Innlegget med lenken kan da deles videre til en ny side eller gruppe eller til private profiler sin vegg.

Reaksjoner

Emoji-reaksjoner til en lenkedeling på Facebook.

Likes

Liker-tommelen til en lenkedeling på Facebook.

Kommentarer

Antall kommentarer til en lenkedeling på Facebook.

Totale interaksjoner

Summen av alle likes, reaksjoner, kommentarer og delinger av en lenkedeling på Facebook.

Engasjement

Vi bruker totale interaksjoner dividert på antall lenkedelinger som et mål på engasjementet som en lenkedeling skaper på Facebook og Twitter.

Profiler

Vi omtaler offentlige kontoer på Facebook og Twitter som profiler. Dette inkluderer offentlige sider og grupper på Facebook, samt offentlige kontoer på Twitter.

Facebook-grupper og –sider

Det er en forskjell på grupper og sider på Facebook. En side er gjerne strengt moderert av en eller flere personer som selv legger ut innhold. I grupper kan medlemmer selv legge ut innhold og moderasjon varierer fra gruppe til gruppe. I denne analysen ser vi kun på offentlige grupper og sider.

3

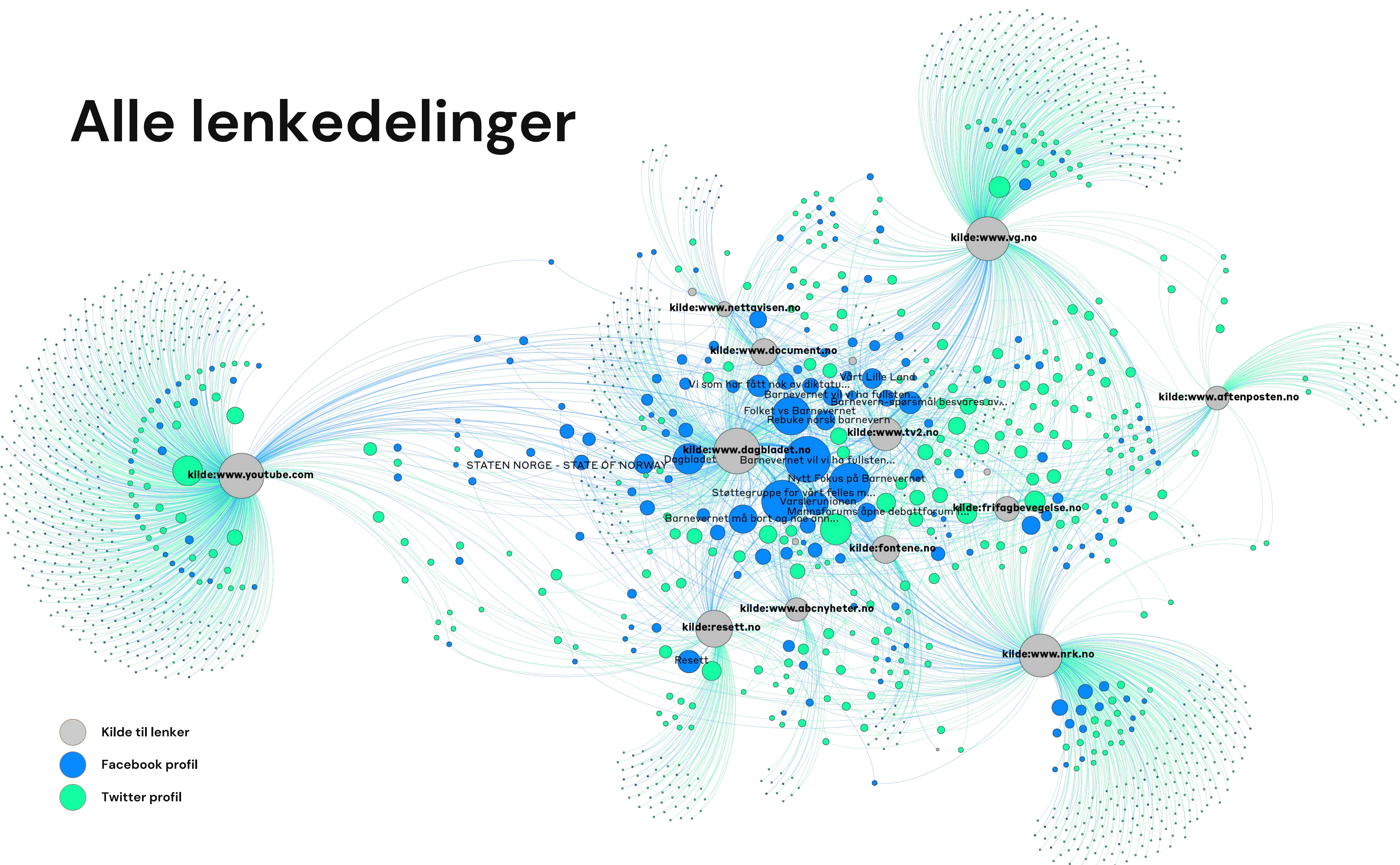
3

3

3

Resultater

Alle lenkedelinger



- Kilde til lenker
- Facebook profil
- Twitter profil

Nettverkskartet viser alle lenkedelinger (streker) mellom kildene til lenken (grå sirkel) og profilen som har delt lenker (blå eller grønne sirkler). Dersom en profil har delt flere lenker fra samme kilde, vil koblingen mellom disse bli sterkere. Dette er markert med tykkere linjer.



Filtrering av lenkedelinger

Fordi analysens formål har vært å skape et overblikk over hvem som deltar i debatten om Barnevernet har vi filtrert ut noen av lenkedelingene som vi har funnet.

Profilen som har delt færre enn fem lenker er ekskludert fra analysen. Dette er gjort for å fange opp profiler som er delaktig i debatten om Barnevernet. Totalt er det 1 530 Facebook-sider, grupper eller Twitter profiler som har delt mindre enn 5 lenker. Disse er ikke med i analysen, med mindre dette er eksplisitt definert.

Vi har også filtrert ut lenkedelinger fra de redaksjonelle mediens egne profiler på sosiale medier, da disse deler innhold til sine egne artikler. Til sammen utgjorde dette 317 lenkedelinger fra 15 medieprofiler med 178 577 interaksjoner.

Det betyr at vi står igjen med 133 profiler som totalt har delt 549 unike lenker 3 159 ganger. Totalt har disse delingene mottatt 89 009 interaksjoner på de to plattformene.

Tabellen under viser hvordan hvert nivå har redusert dataomfanget som vi arbeider med i den videre analysen.

Filtrering	Profiler i utvalget	Interaksjoner i utvalget
Ingen filtrering	1 679	319 994
Minst fem delinger	148	267 686
Ingen profiler for redaksjonelle medier	133	89 009

Hovedtall



På Facebook har vi totalt funnet 2 976 lenkedelinger av 461 unike sider og grupper.

På Twitter finner vi totalt 2 535 lenkedelinger av 1 218 profiler.

Disse har totalt mottatt 319 994 interaksjoner. I det filtrerte utvalget er mange av disse interaksjonene også filtrert ut.

Filtrert datasett:



Vi har funnet **60 profiler** som har delt lenkene på Facebook minst fem ganger. Disse har delt 473 unike lenker 2 164 ganger. Disse har skapt 88 554 interaksjoner.

Det kan se ut til at det særlig er i grupper at debatten foregår på Facebook. 49 av disse er grupper og 11 er sider. Vi ser at det er noen profiler som deler svært mye innhold.



På Twitter har vi funnet **73 profiler** som har delt lenker minst fem ganger. Disse har delt 372 unike lenker 995 ganger. Disse har skapt 455 interaksjoner.

På Twitter er det to profiler som alene står for over 200 lenkedelinger.

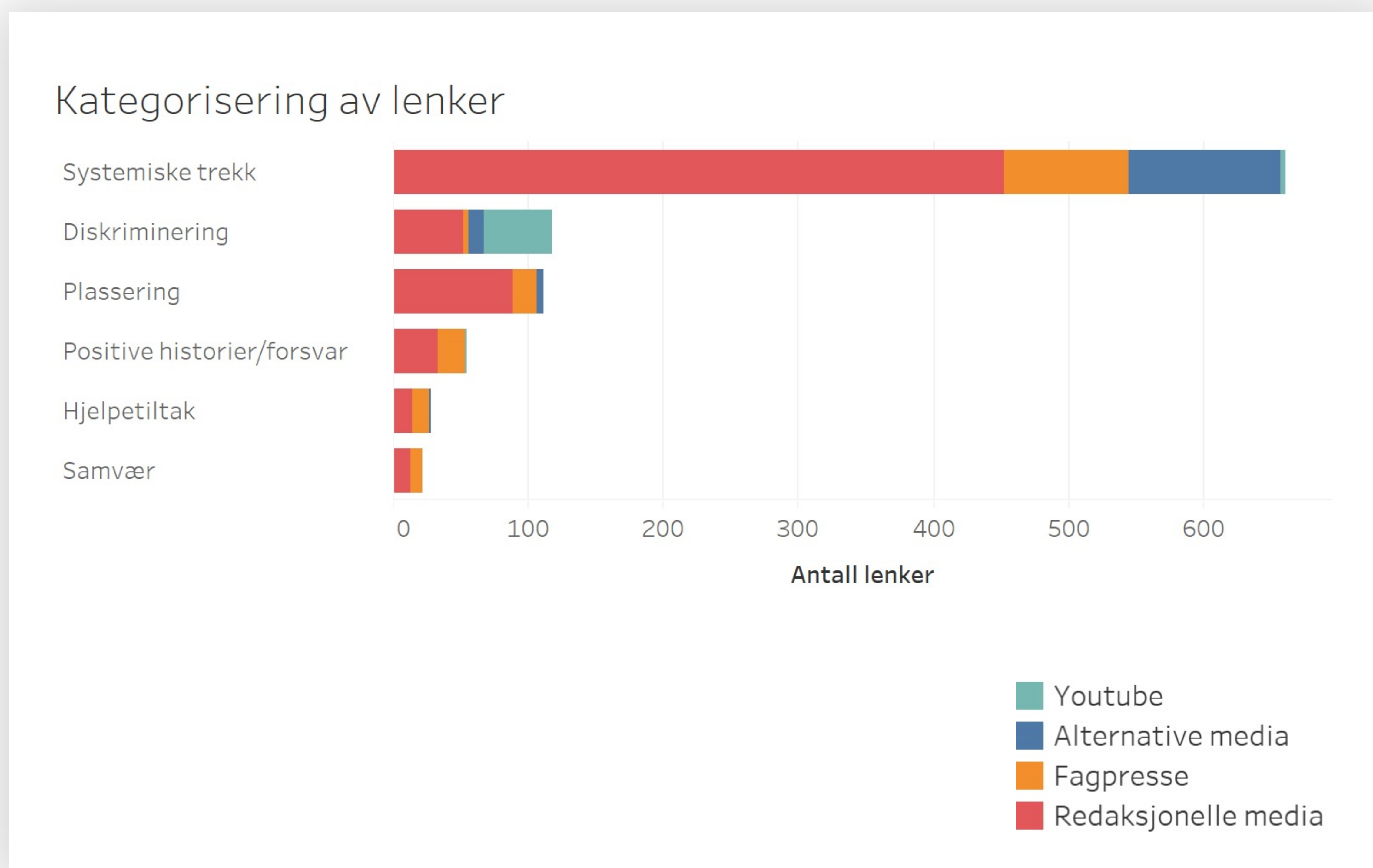
Bruttopopulasjon av lenker

SOS-Barnebyer har innsamlet og kategorisert 990 unike lenker om Barnevernet.

Grafen til høyre viser hvilke tema som lenkene handler om, mens fargene viser hvor stor andel de ulike kildene utgjør.

Systemiske trekk er den største kategorien med 661 lenker. Samvær er den minste kategorien med 22 lenker.

Den største andelen av lenkene er hentet fra redaksjonelle medier (66%), Fagpresse utgjør 15,5% mens alternative medier som Resett og Document utgjør 13%. YouTube er den minste kilden med 5,5%.



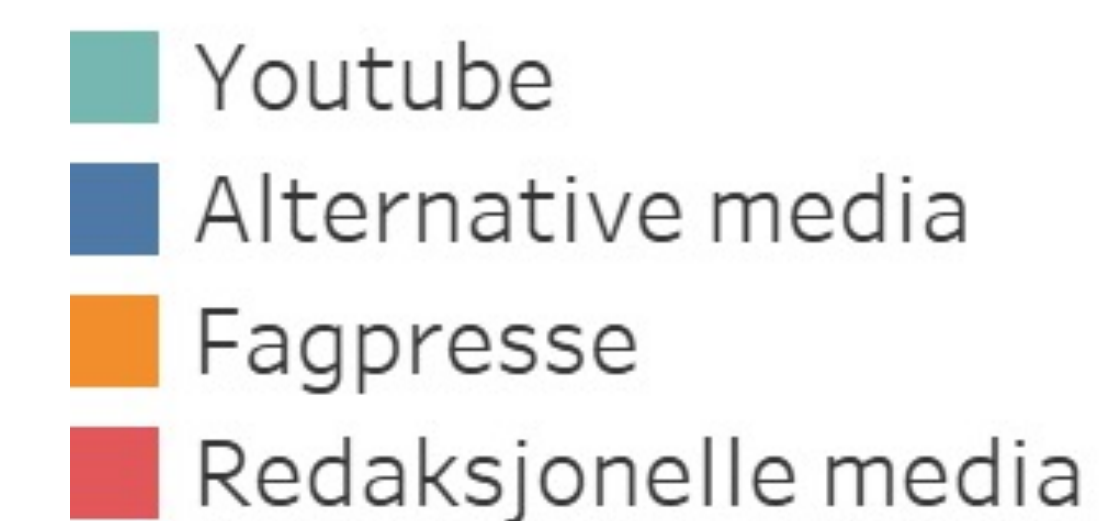
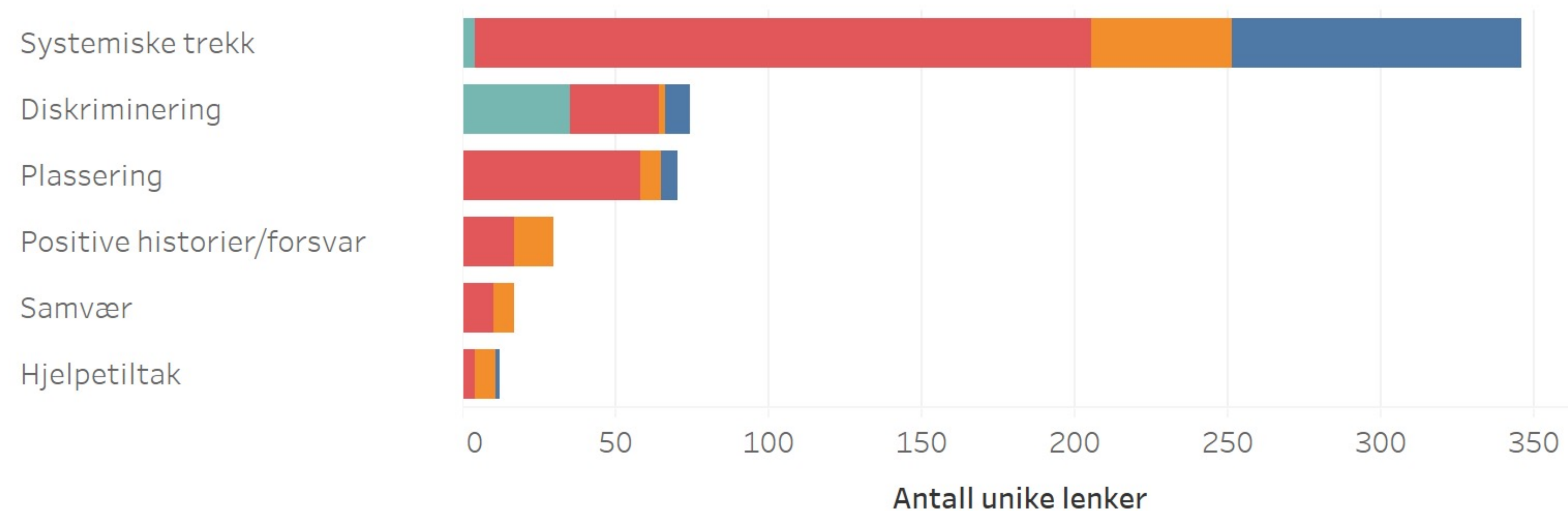
Unike lenker som er delt på Twitter og Facebook

Av de 990 lenkene i bruttopopulasjonen finner vi at 549 av disse er blitt delt på Twitter eller Facebook. Grunnen til at kun 55% av alle lenkene er delt kjenner vi ikke til og vi har ikke undersøkt hva lenkene som ikke er delt handler om.

Til høyre kan man se andelen av de forskjellige kategoriene av unike lenker som er blitt delt.

Vi ser at fordelingen i stor grad følger bruttopopulasjonen, men at lenker om samvær ser ut til å være delt mer enn hva antallet i utvalget skulle tilsi.

Kategorisering av delte lenker



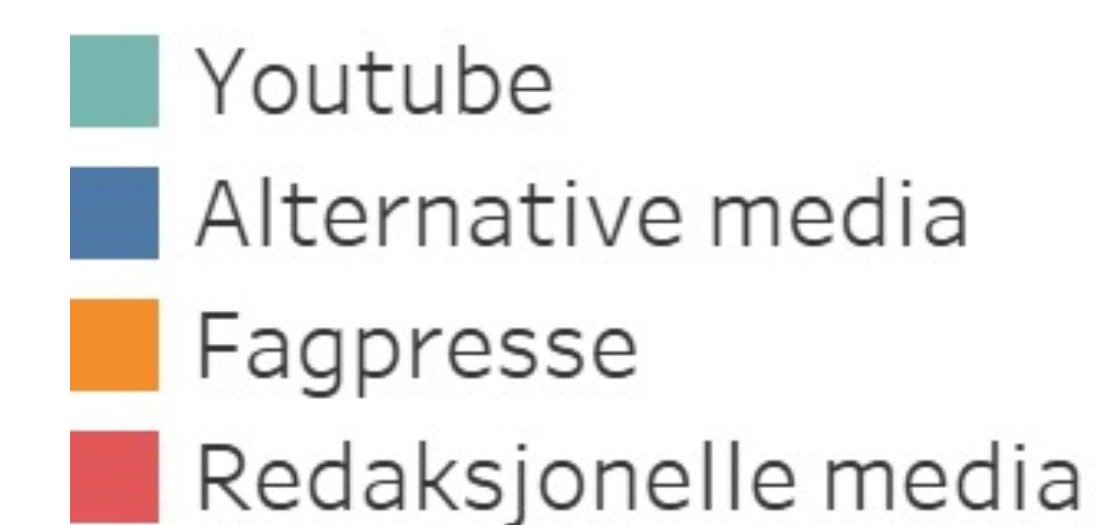
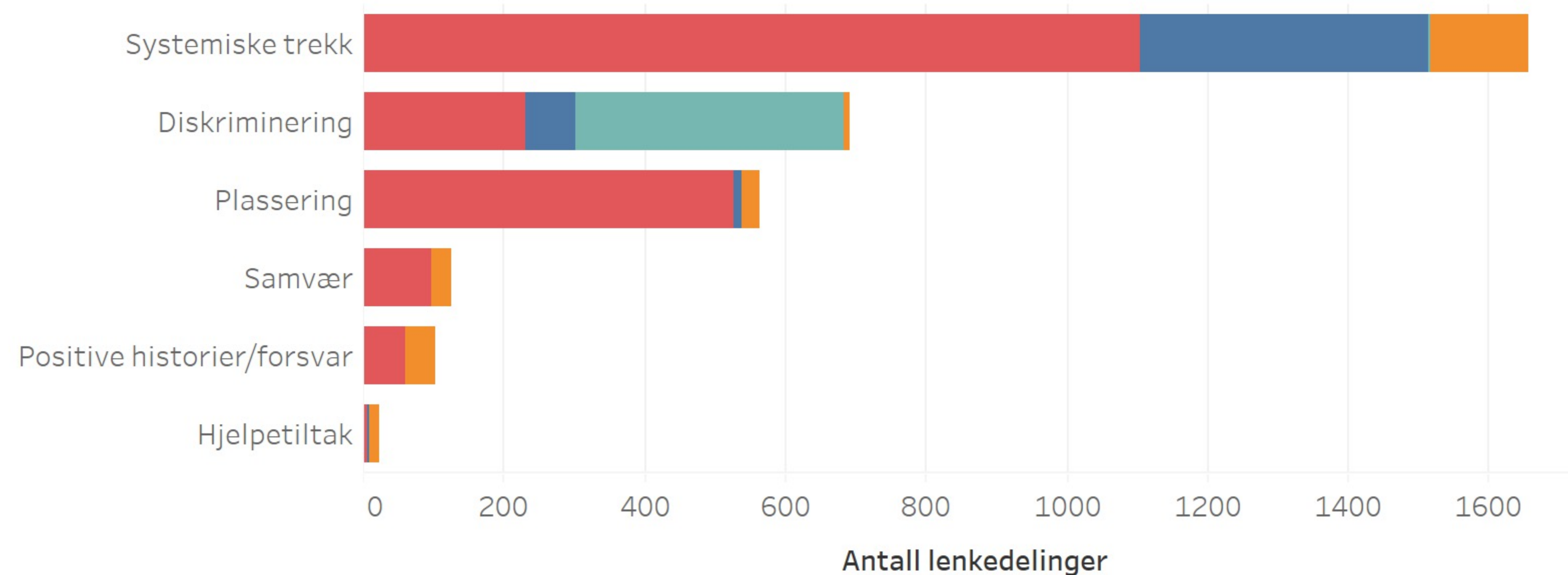
Fordeling av alle lenkedelinger på Twitter og Facebook

Av de 549 unike lenkene som er delt, finner vi til sammen 3 159 lenkedelinger på Twitter og Facebook. Enkelte lenker blir altså delt flere ganger.

Her ser vi at det er saker fra redaksjonelle medier som i størst grad deles.

Her ser vi også at kategorien samvær nå er den fjerde største delte kategorien, til tross for at det er den minste kategorien i bruttopopulasjonen med 22 lenker.

Kategorisering av alle lenkedelinger



Hvilke kilder kommer lenkedelingene fra?

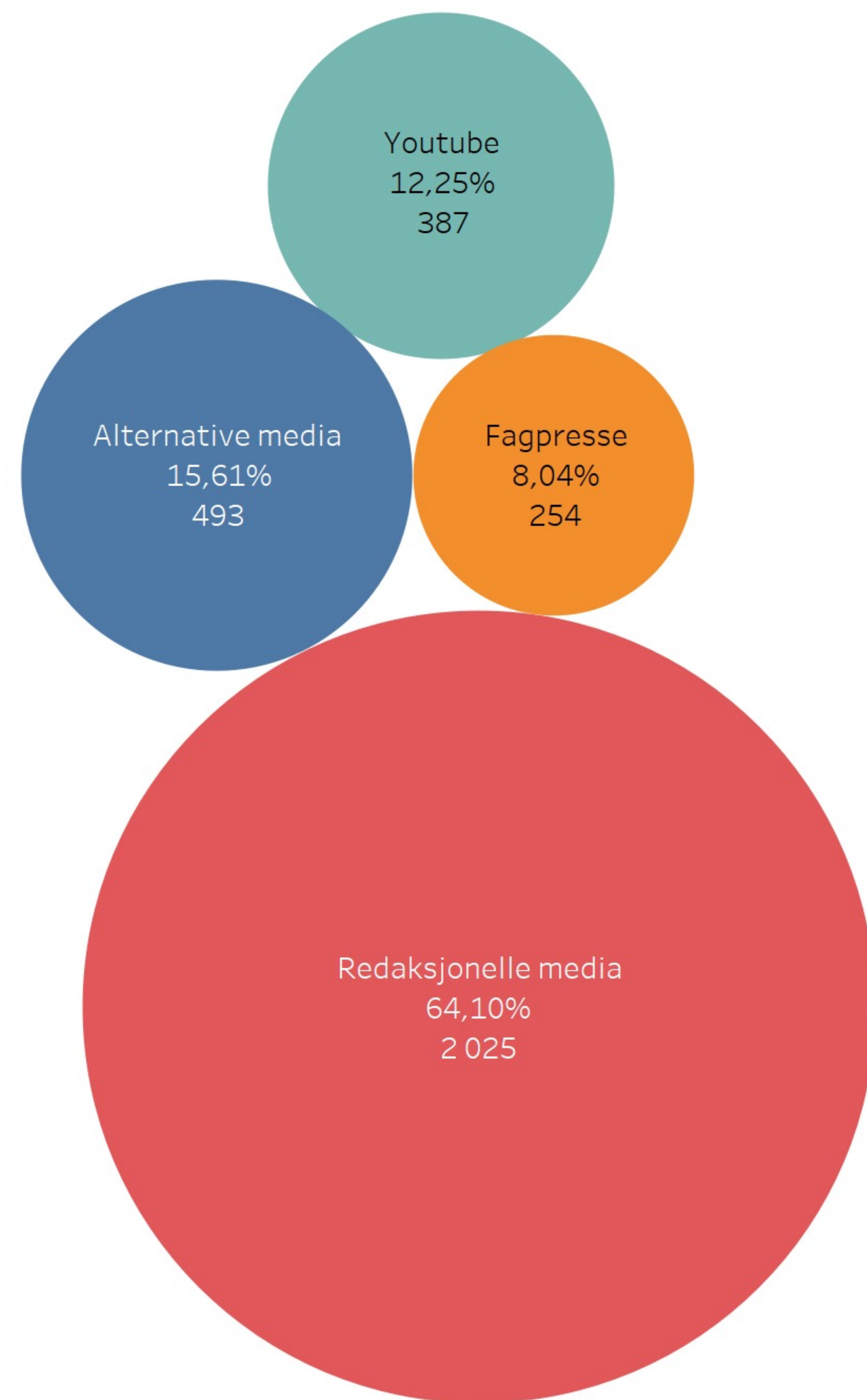
Av de 3 159 lenkedelingene som analysen bygger på, kommer 64% fra redaksjonelle medier.

Delinger av innhold fra alternative medier er den neste største kilden med 15,6%.

Til tross for at lenker fra fagpresse utgjør 15,5% prosent av alle lenkene i bruttopopulasjonen, er det kun 8% av alle lenkedelinger som går til innhold fra fagpresse.

Forholdsmessig er lenker til YouTube i så måte langt mer delt enn hva utvalget skulle tilsi.

Kilder til alle lenkedelinger

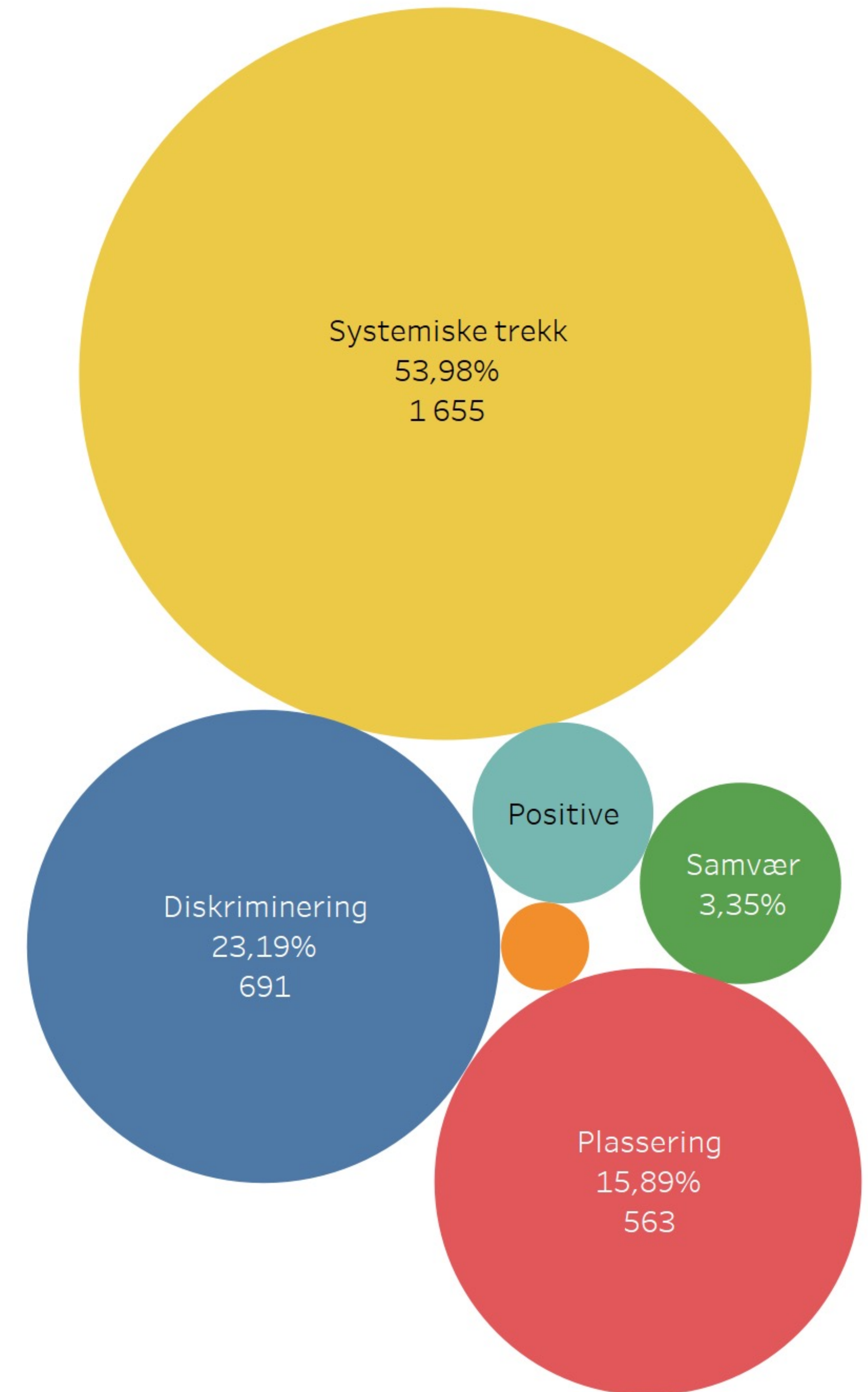


Tematisk fordeling av lenkedelingene

Av de 3 159 lenkedelingene som analysen bygger på, handler 54 prosent av disse om systemiske trekk ved Barnevernet. Diskriminering (23%) og plassering (16%) følger etter.

Hjelpetiltak utgjør mindre enn 1 prosent (oransje), mens lenker om positive historier og samvær begge ligger på rundt 3 prosent.

Kategorier til alle lenkedelinger



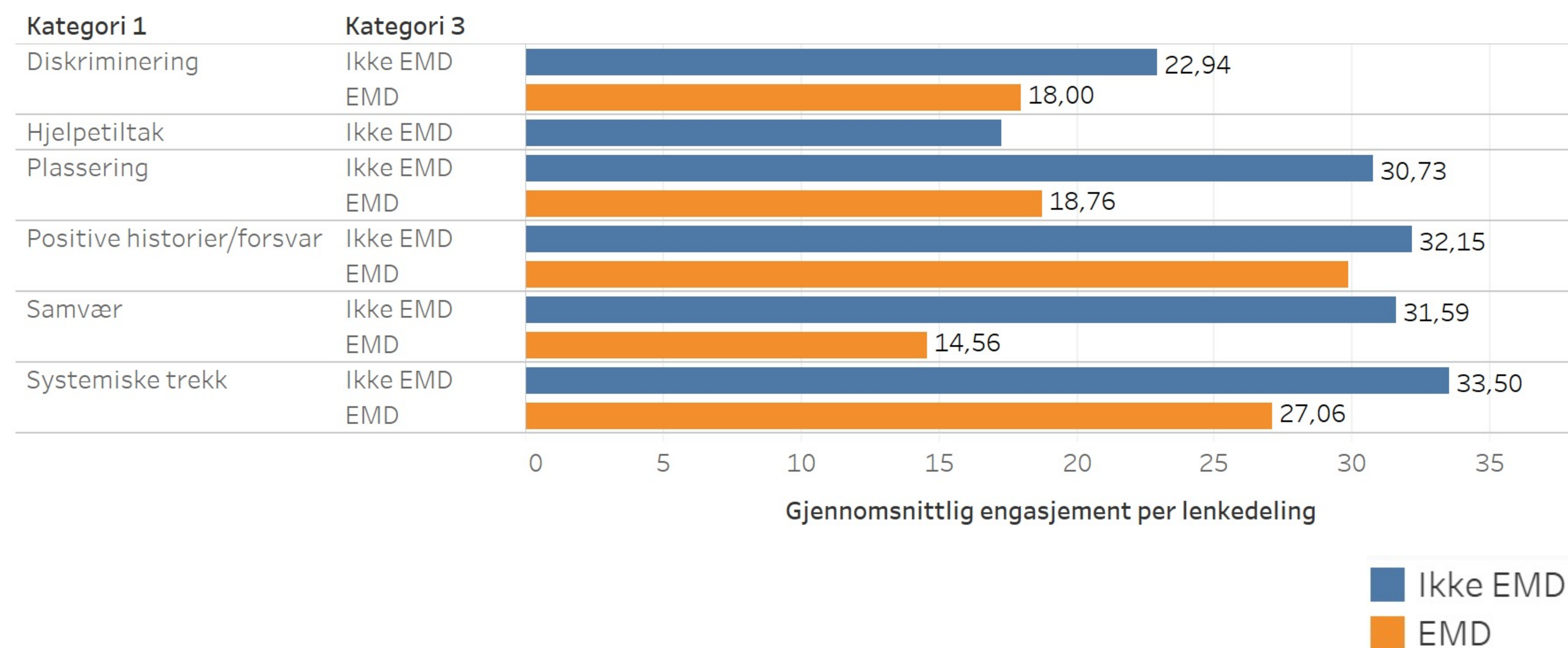
Lenker delt om den Europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD)

Alle lenkene i utvalget har blitt kategorisert ut i fra om de tematiserer behandling av norske barnevernssaker i EMD.

209 av lenkene vi fikk levert var kategorisert som EMD-saker. Av disse var 124 lenker delt. 89 av disse handlet om systemiske trekk, 20 om diskriminering, 9 om samvær, 4 om positive historier og 2 om diskriminering.

For å se om sakene som er kodet som EMD skaper mer engasjement enn sakene som ikke tematiserer EMD har vi sammenlignet delingens gjennomsnittlige engasjement.

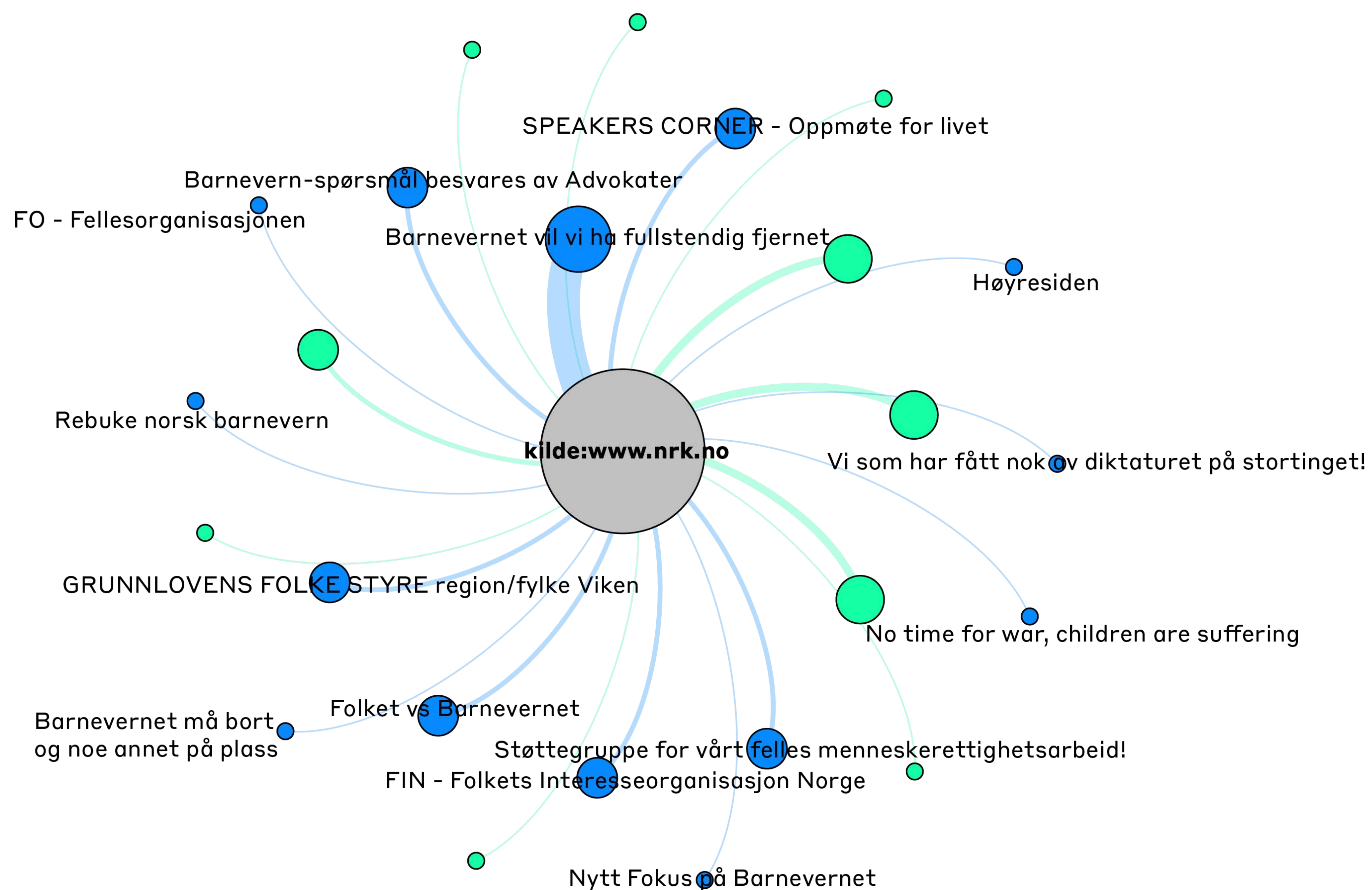
Vi ser at innhold om EMD ikke skaper høyere engasjement, sammenlignet med innhold som ikke handler om EMD.



Leseveiledning: Slik er nettverkskartet konstruert

Nettverksgrafene til høyre viser hvordan artikkelen «[Fem barn akutt plasseres i Norge hver dag](#)» fra [NRK Nordland](#) i 2018 har blitt delt.

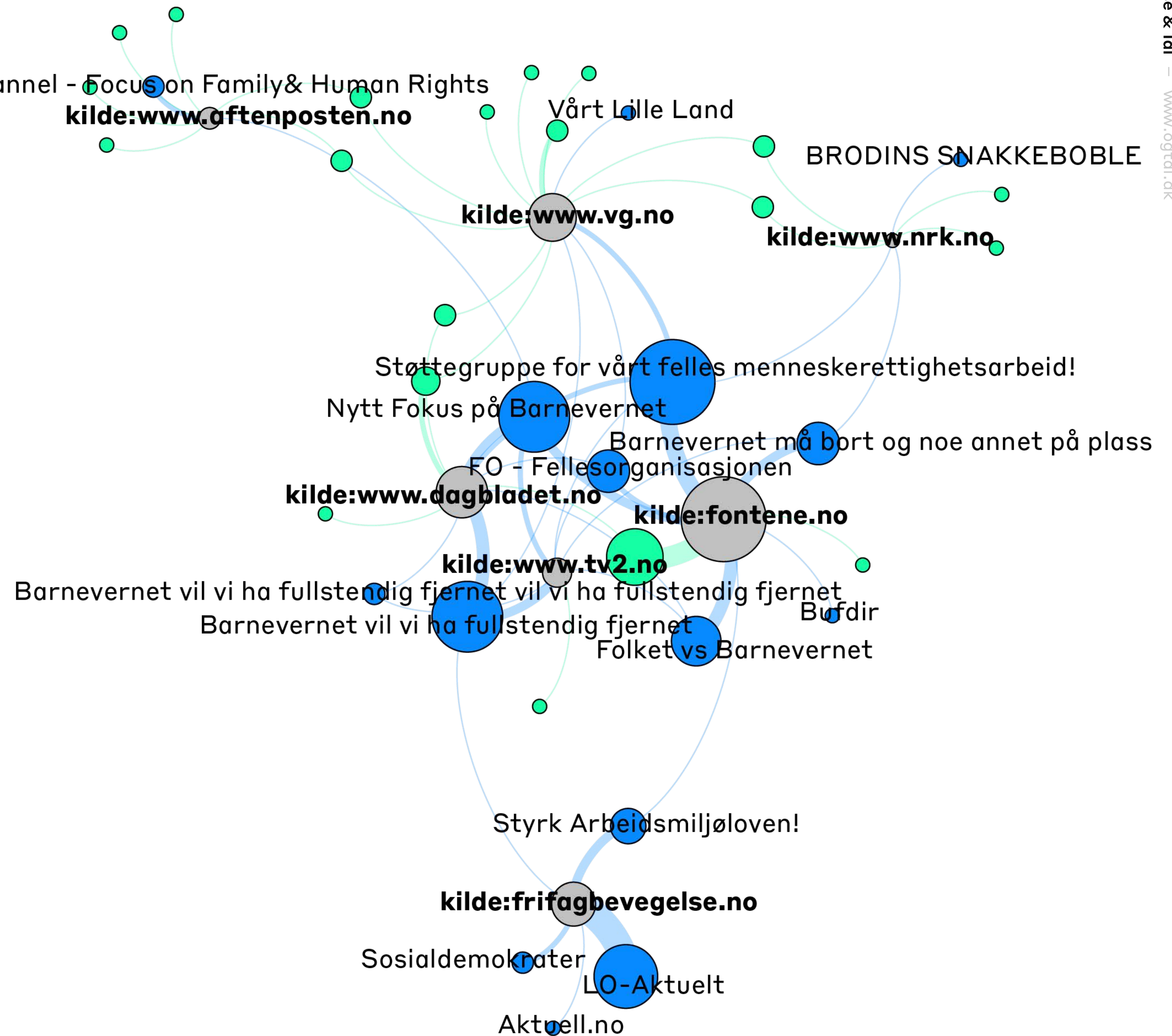
- NRK er kilden til lenken og befinner seg i sentrum av nettverket.
- Strekene mellom to sirkler indikerer en deling. Tykkelsen på strekene indikerer hvor mange ganger artikkelen er delt av en profil.
- Størrelsen på en sirkel indikerer antallet lenkedelinger totalt i nettverket.
- Fargen på boblene forteller hvilken plattform lenken er delt på (Facebook/Twitter).
- Nærheten mellom sirklene indikerer om de har mange like delinger. Nærheten til en kilde indikerer hvor mange delinger profilen har fra denne. I dette nettverket ser vi kun på delingen av én lenke, og derfor spiller ikke dette stor rolle her.



Hvem deler positive historier om barnevernet?

Dette nettverket viser oversikten over profiler som har delt lenker kategorisert som «positive historier». Dette inkluderer positive historier fra ansatte eller brukere, tilsvaret til kronikker, forsvar av gjeldende praksis eller nyansering av debatt.

Vi har funnet 101 delinger av 30 unike lenker. Et så lite utvalg er ikke et tilstrekkelig datagrunnlag til å si noe tydelig om tendenser. Vi kan likevel se at fagforeninger har en mer sentral plass i dette utvalget. De alternative mediene er heller ikke en del av dette nettverket.

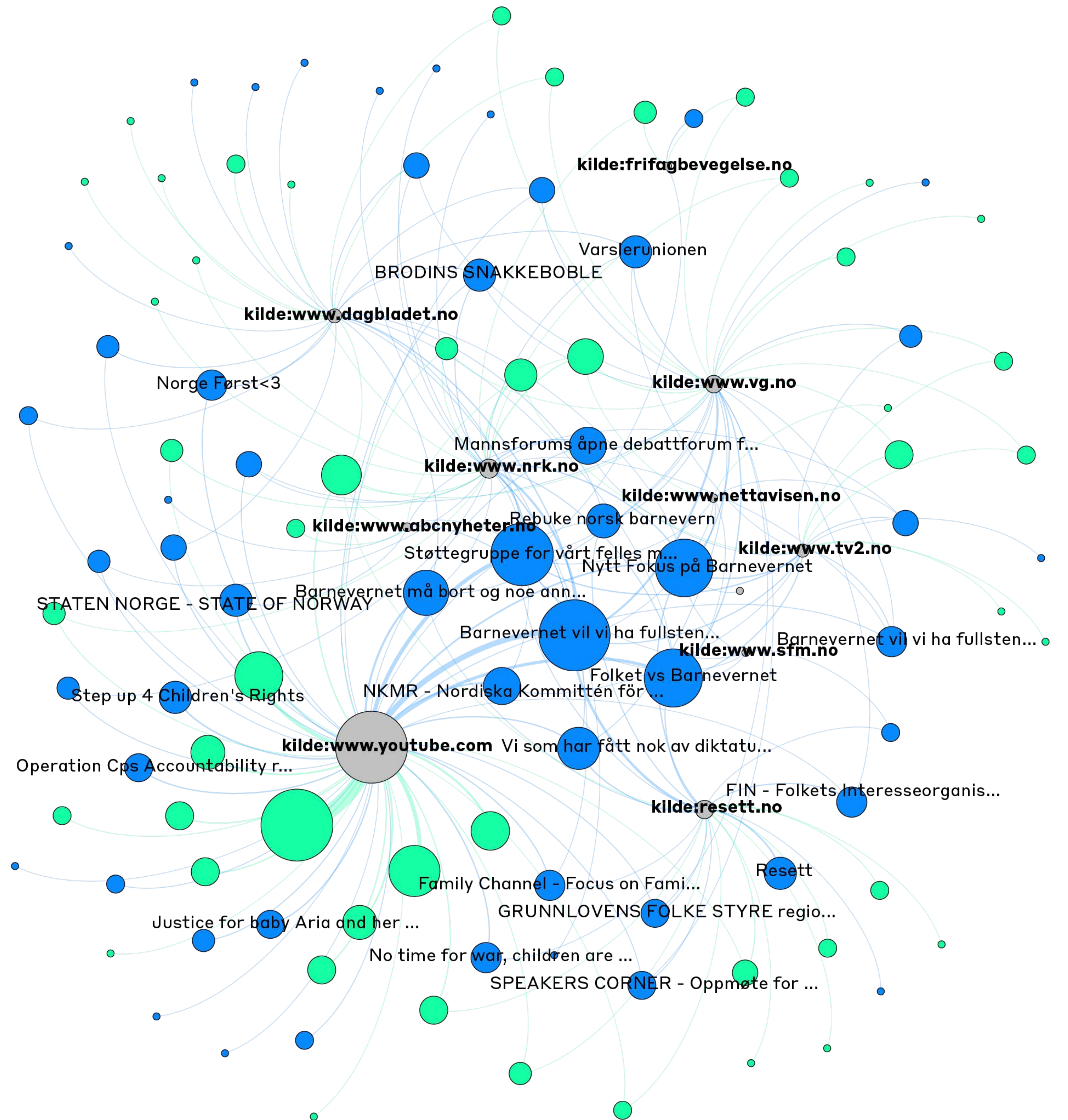


Hvem deler saker om diskriminering?

Antallet lenker i kategorien «diskriminering fra det offentlige i barnevernssaker» er langt større enn positive historier i dette utvalget, noe som kan forklare at nettverket også blir større.

Vi kan likevel se tendenser til at det er et skille mellom hvilke profiler som deler historier om diskriminering og hvilke profiler som deler de positive historiene.

I dette nettverket finner vi myndighetskritiske sider, partipolitiske sider, i tillegg til de mest aktive profilene i hovednettverket. Vi finner også utenlandske aktører i dette nettverket.



Hvordan omtales lenkedelingene?

Noen av artiklene er delt av mange ulike profiler i nettverket. Det å dele en lenke kan være et uttrykk for en delt interesse for innholdet i saken lenken viser til, men det er ikke nødvendigvis et uttrykk for at de som deler har samme syn på innholdet i saken. Å se nærmere på hva som skrives når noe deles kan gi dypere innsikt i de ulike synspunktene på en sak.

Til høyre kan du se hva som har blitt skrevet når artikkelen [«Fem barn akutt plasseres i Norge hver dag»](#) fra NRK er blitt delt. Det er også verdt å merke seg at artikkelen er publisert i 2018, men fortsetter å spres gjennom 2019, 2020 og 2021.

Fra Barnevernet vil vi ha fullstendig fjernet:

*Over 20% av Norges barn blir tatt og kidnappet av Barnekværnå! ———
————— Det blir født ca 1 barn pr time i Norge. Det blir tatt 5 barn av barnevernet vær dag! Tror virkelig normale folk at dette er normalt ?
(Delt i 2018, skapte 178 interaksjoner)*

Fra FIN- Folkets interesseorganisasjon:

*DU VIL IKKE TENKE PÅ SKADENE på barn og barnefamilien enkeltvis hvor familier blir splittet? Ikke jeg heller da dette gjør noe med våre indre følelser når vi ser galskapen!? ER DET RART at salget av depresjonsmidler og kanskje alkohol øker? HVA SLAGS AGEN
(Delt i 2018, skapte 4 interaksjoner)*

Fra Fellesorganisasjonen FO:

*NRK har i dag et oppslag om akutt plasseringer i barnevernet. (...). – Vi ser et tydelig behov for økt bemanning og mer kompetanse i barnevernet. Dette vil sørge for en bedre oppfølging av hvert enkelt barn og familie, og sikre et bedre barnevern, avslutter FO-lederen..
(Delt i 2018, skapte 54 interaksjoner)*

Fra Folket vs Barnevernet:

*Denne saken er fra 2018. Det er blitt 1100 flere stillinger siden 2013, og enda vil barnevernet ha flere folk. #heierna. Fem barn akutt plasseres hver dag. Mye vil ha mer, fanden vil ha flere. Er det ikke på tide at vi går sterkere til verks. Prognosene viser jo bare at det blir verre og verre.
(Delt i 2019, skapte 58 reaksjoner)*

Fra Støttegruppe for vårt felles menneskerettighetsarbeid:

*Organisert kriminalitet i barnevernet. Våkne nå Norge.
(Delt i 2018, skapte 41 interaksjoner)*

Fra SPEAKERS CORNER – Oppmøte for livet:

*DU VIL IKKE TENKE PÅ SKADENE på barn og barnefamilien enkeltvis hvor familier blir splittet? Ikke jeg heller da dette gjør noe med våre indre følelser når vi ser galskapen!? ER DET RART at salget av depresjonsmidler og kanskje alkohol øker? HVA SLAGS AGEN.
(Delt i 2018, skapte 2 interaksjoner)*

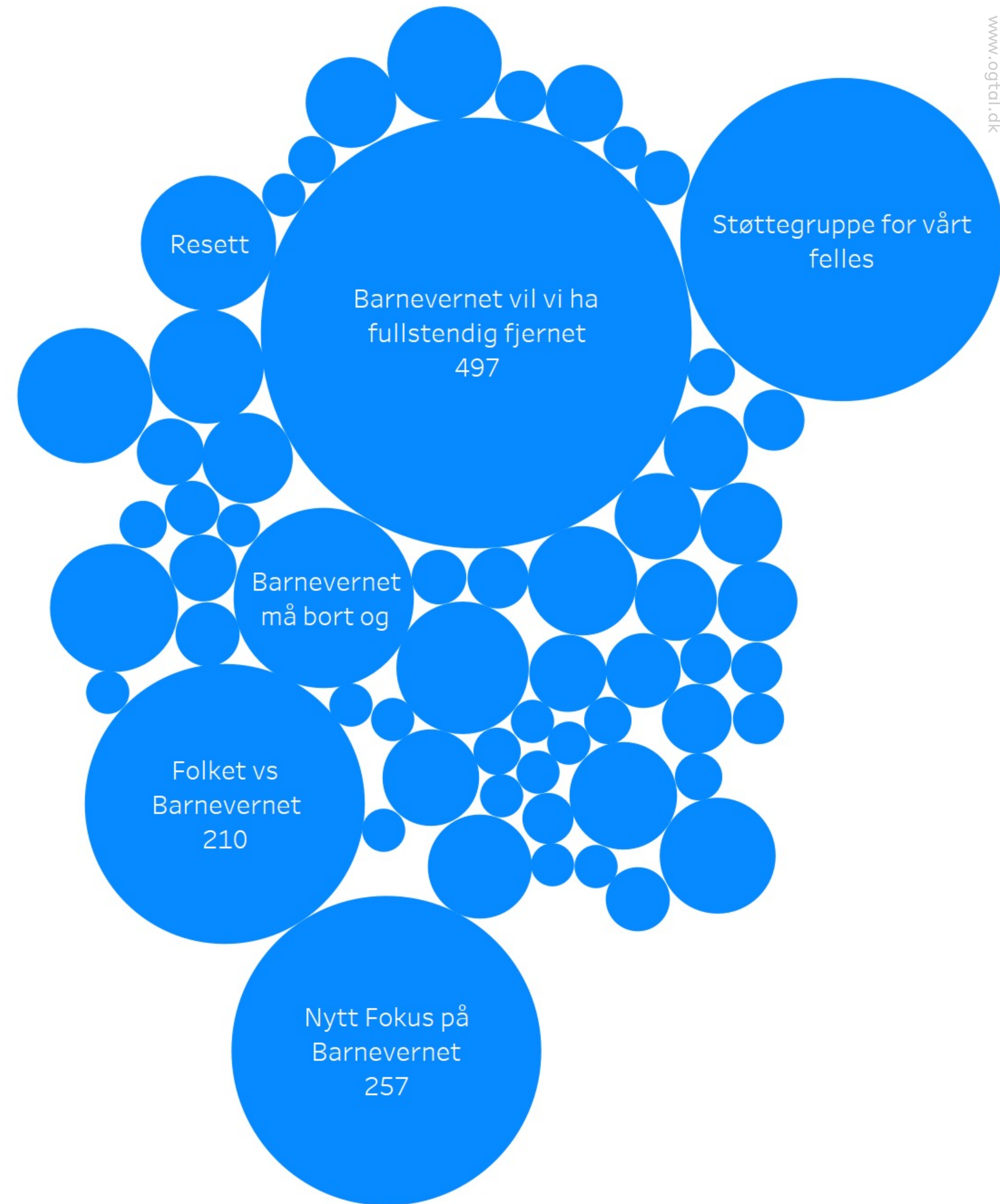
3.1 Facebook

På Facebook finner vi 60 offentlige profiler som har delt 473 unike lenker 2 164 ganger.

Til sammen har disse delingene mottatt 88 554 interaksjoner.

Størrelse ut fra antall lenkedelinger per profil (sirkel)

Facebook profiler



Lenkedelinger på Facebook

Facebook gir oss mulighet til å analysere profilene og deres deltakelse i debatten. Facebook gir også mer informasjon enn Twitter og kan fortelle oss hvor mange ganger lenker blir delt videre (til andre grupper, sider eller på en privatpersons vegg), hvor mange likes og reaksjoner en lenkedeling får og hvor mange kommentarer en lenkedeling har fått. Vi kaller summen av disse for interaksjoner.

På Facebook analyserer vi lenkedelinger i grupper og sider. Det gir oss større muligheter for både kvalitative og kvantitative analyser av de ulike deltakerne i debatten. Facebook-grupper gir mulighet for alle medlemmer å publisere innhold. At en lenke er delt i en gruppe er ikke nødvendigvis et uttrykk for at administrator er særlig opptatt av en sak, men at medlemmer i gruppen er det. En gruppe er mer å anse som et debattforum for folk som har felles interesse i gruppens formål.

Hovedfunn på Facebook:

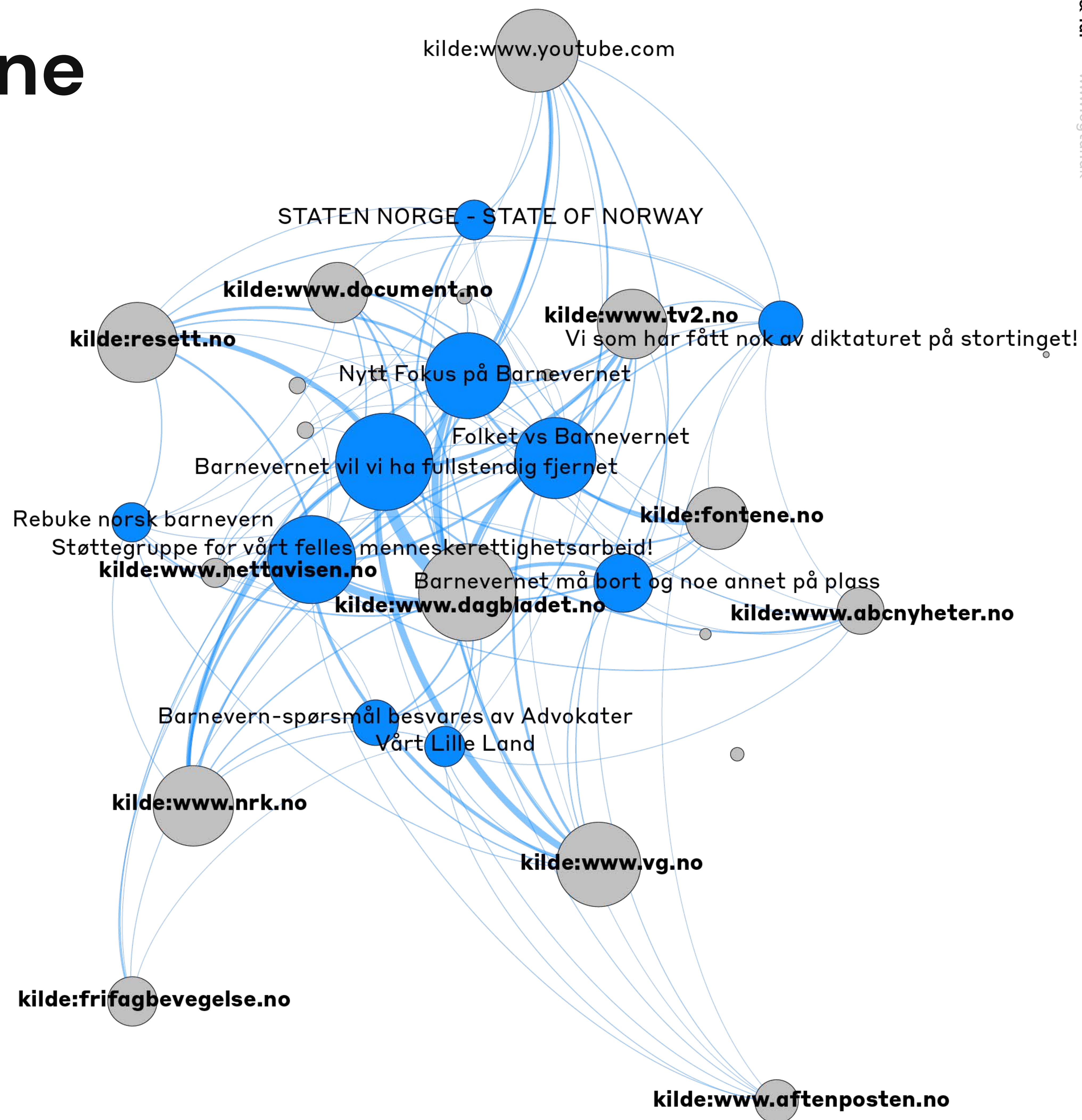
- På Facebook er det en større bredde blant deltakerne, og det er flere aktive profiler.
- Den største andel av de som deler lenker er barnevernskritiske stemmer. Flest av disse er grupper. Dette kan skyldes at flere forum for diskusjon finnes i lukkede grupper og dermed ikke er en del av denne undersøkelsen.
- Noen av lenkene deles kun av barnevernskritiske profiler, mens andre deles kun av positive stemmer.
- Mange av lenkene deles av en bredde av profiler, men hva de skriver når de deler er svært ulikt.

De mest aktive profilene på Facebook

I dette nettverket viser vi de 10 profilene som har flest lenkedelinger på Facebook (blå sirkler). Alle disse får mange videredeler og en høy grad av interaksjoner på det de deler.

Det er en stor variasjon i hvilke medier disse profilene deler lenker fra. Gruppene deler hyppig fra redaksjonelle medier og aller mest fra Dagbladet, men vi finner også en god andel lenker delt fra alternative medier, YouTube og fagpresse.

Facebook-sidene til Document.no og Reset.no får mange interaksjoner når de deler saker om barnevernet. De deler mange lenker, men er ikke blant topp 10.



De mest aktive profilene i debatten



Barnevernet vil vi ha fullstendig fjernet

24 100 medlemmer
Eksistert siden 2015

Lenker delt: 497
Sum interaksjoner: 27 059

Slik beskriver de seg selv:
Barnevernskritiske
Særlig kritisk til behandling i barnevernssaker

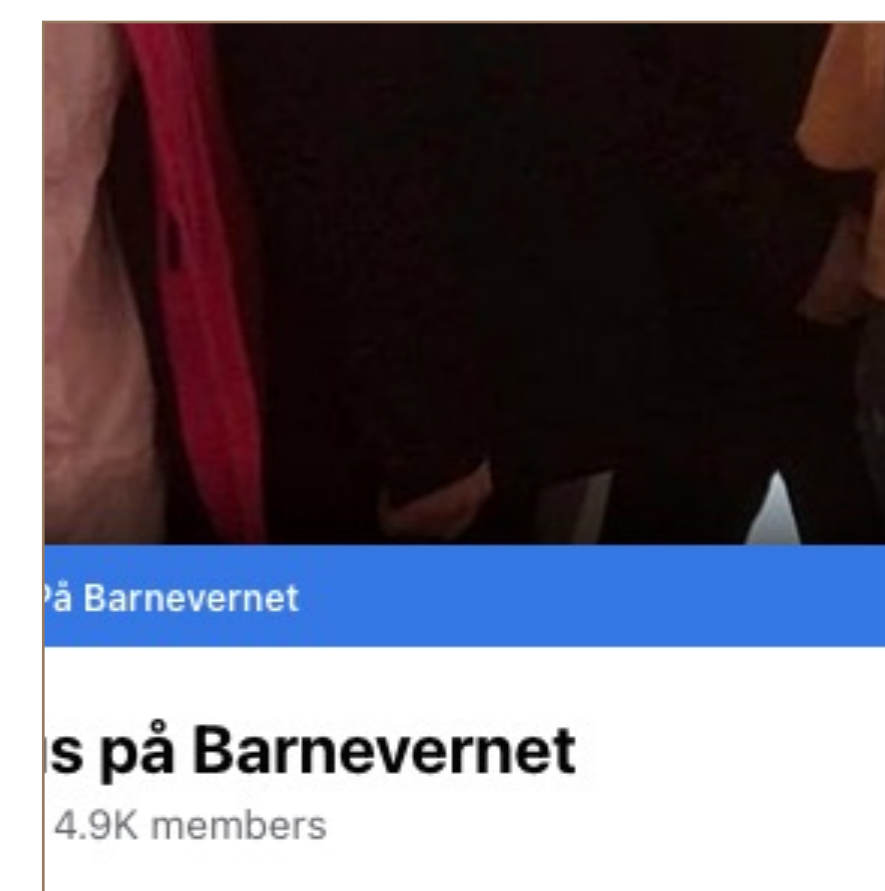


Støttegruppe for vårt felles menneskerettighetsarbeid

2 400 medlemmer
Eksistert siden 2017

Lenker delt: 280
Sum interaksjoner: 6 244

«Denne gruppen arbeider for å øke folkets kunnskap om menneskerettene i møte med staten.»

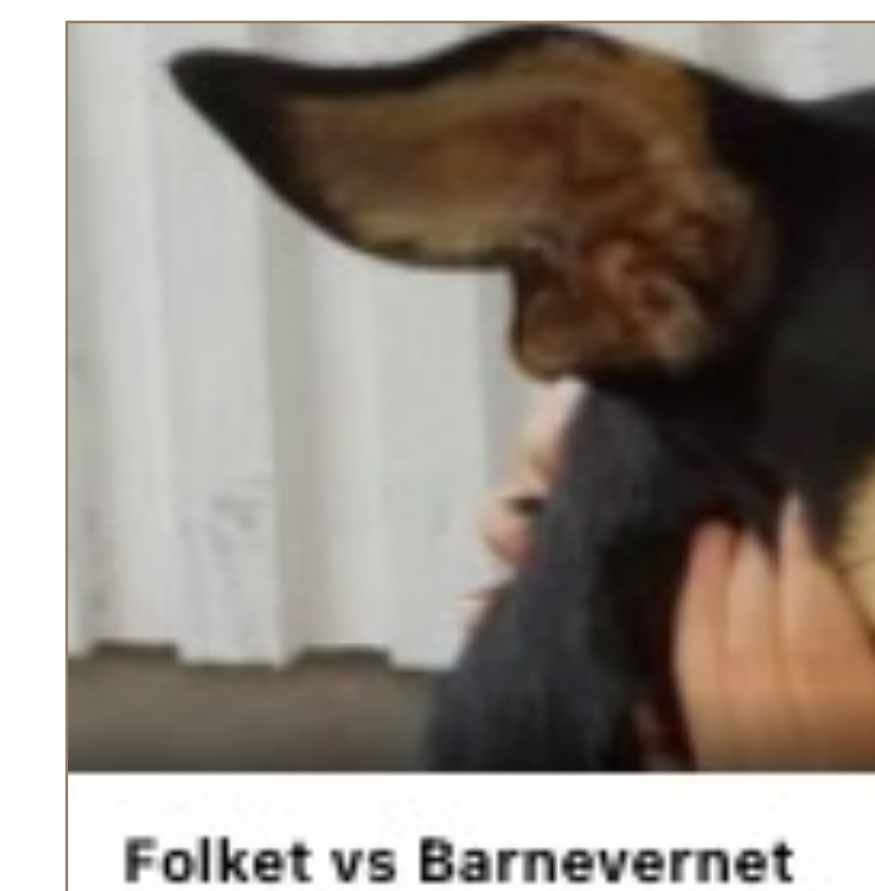


Nytt fokus på barnevernet

4 900 medlemmer
Eksistert siden 2014

Lenker delt: 257
Sum interaksjoner: 11 517

«Diskusjons- og temaforum for organisasjonen Fokus På Barnevernet.»



Folket vs Barnevernet

4 600 medlemmer
Eksistert siden 2017

Lenker delt: 210
Sum interaksjoner: 7 639

«Denne gruppen er for de som ønsker endring innen barnevernet.»

En gruppe skiller seg ut

Gruppene på topp 10 i nettverket er i all hovedsak grupper som fremstår som private initiativ fra enkeltpersoner eller fra grupper med personlige erfaring fra barnevernet. Gruppen «**Barnevernsspørsmål besvares av advokater**» skiller seg ut fra de resterende i denne klyngen.

Gruppen ble etablert i 2016 og har 1900 medlemmer. De har delt 47 lenker og har 743 interaksjoner.

Gruppen er opprettet av advokater tilknyttet Tvetter og Kløvfjell og tilknyttet www.barnevernportalen.no. De beskriver seg som et åpent forum for de som ønsker svar på juridiske spørsmål knyttet til barnevern.



BARNEVERNPORTALEN

Velkommen til barnevernportalen

Barnevernportalen er en juridisk tjeneste levert av [Advokatfirmaet Tvetter og Kløvfjell AS](#) som skal gi brukeren en lettlest og grundig innføring i barnevernordningen.

I Norge er utgangspunkt at det er foreldrene som har ansvaret for å oppfostre og dra omsorgen for barna sine. Unntaksvis, dersom foreldrene ikke har evne til dette, vil det offentlige ta over ansvaret i den grad det er nødvendig i det enkelte tilfelle.

Barnevern i Norge utføres av en offentlig tjeneste som har som primæroppgave er å sikre barns og unges oppvekstvilkår. Barnevernets arbeidsoppgaver har sitt hjemmelsgrunnlag i barnevernloven.

Barnevernet har en rekke ulike tiltak å sette inn ved behov. De fleste av dem frivillige hjelpetiltak i familien. Barnevernet kan imidlertid også, ved rettslig avgjørelse, bli tilkjent omsorgen for barn.

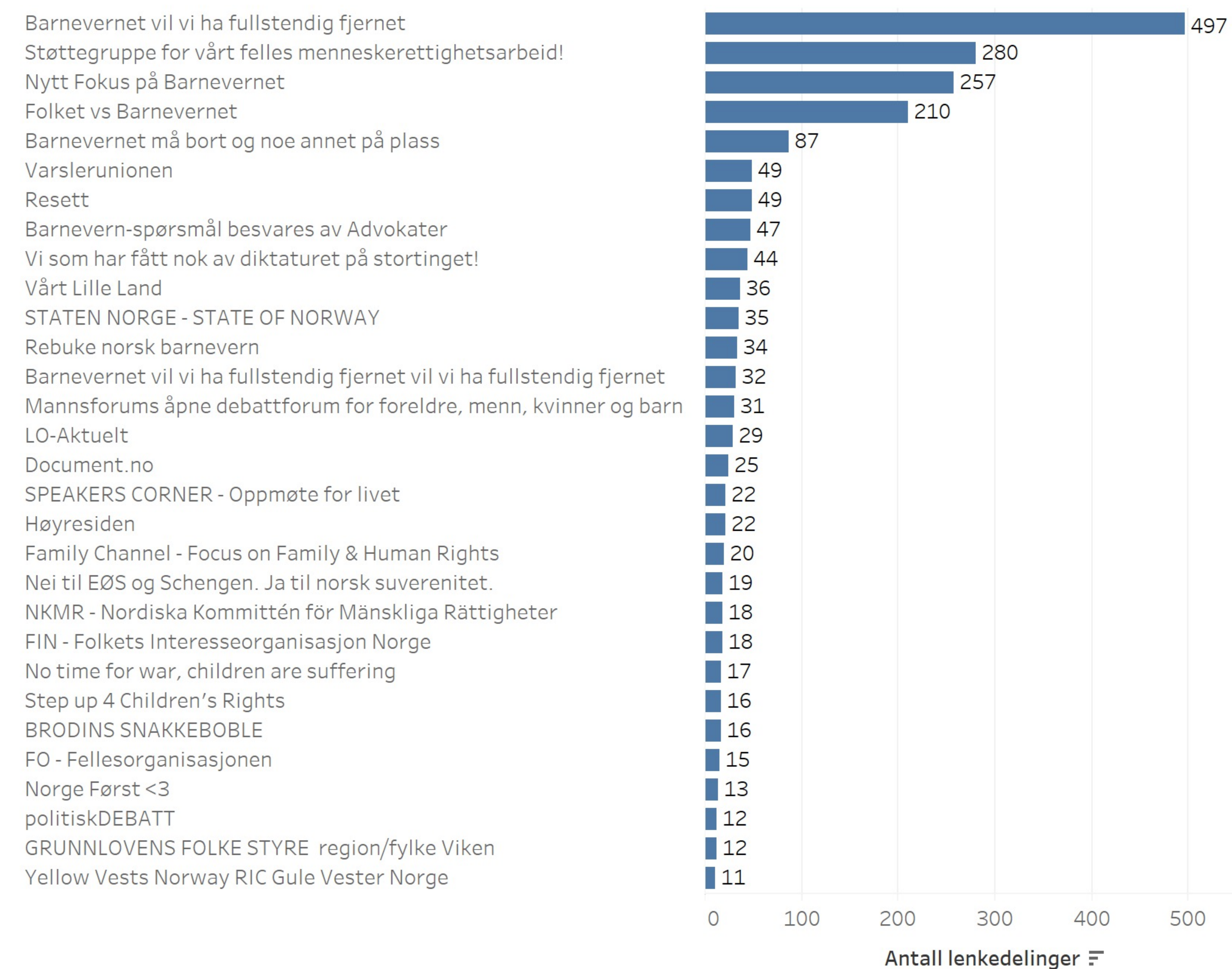
I disse sakene kan konfliktnivået mellom foreldre og barnevernet ofte bli høyt, derfor kan det lønne seg å la seg bistå av advokat, både til moderasjon og til støtte for foreldrenes sak. En advokat kan bistå foreldre i møte med barnevernet, fylkesnemnda og som prosessfullmektig ved domstolene.

Advokatutgifter dekkes av det offentlige i mange barnevernssaker.

De største profilene ut fra antall delinger

Dette er en oversikt over profilene som har flest lenkedelinger. I tillegg til gruppene som er spesifikke om barnevernet ser vi også at større og bredere grupper kommer høyt opp, samt noen utenlandske profiler.

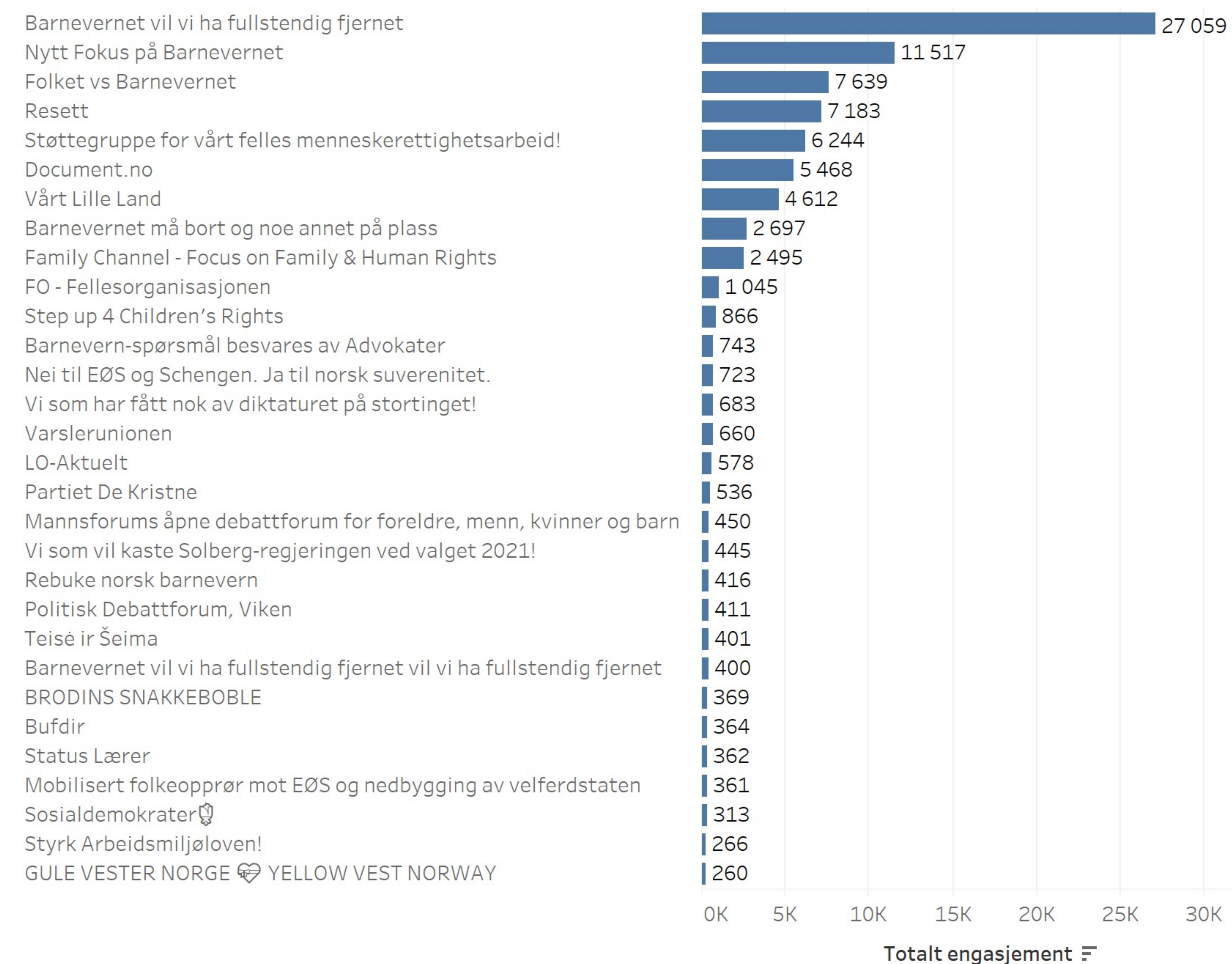
Profiler flest delinger



De største profilene ut fra totale interaksjoner

I oversikten over profiler som mottar flest interaksjoner på det de deler ser det noe annerledes ut. Her er de alternative mediene høyt oppe, men også fagforeningen FO, Mannsforum og Partiet De Kristne genererer mye engasjement på lenkene de har delt om barnevernet.

Profiler mest engasjement



Hvilke profiler skaper mest engasjement?

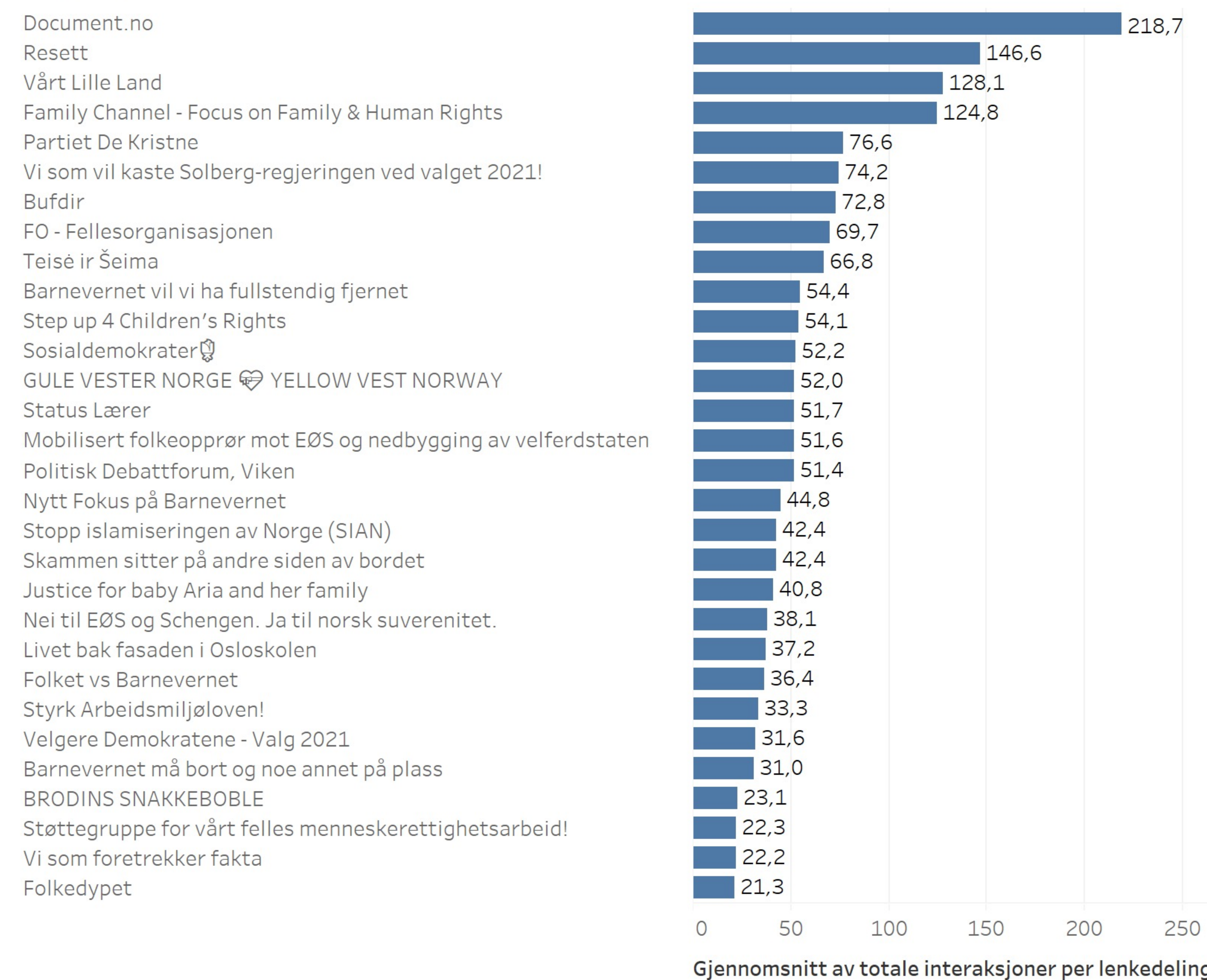
Når vi ser på gjennomsnittet av totale interaksjoner, eller skapt engasjement, ser bildet litt annerledes ut.

Her ser vi at Facebook-sidene til Document.no og Resett ligger øverst, tett etterfulgt av Vårt Lille Land, Family Channel og Partiet De Kristine.

Av mer etablerte aktører ser vi at **Bufdir** og **Fellesorganisasjonen** kommer på topp 10 listen.

Det som er typisk for mange som ligger høyt oppe på denne oversikten er at de har delt få lenker, sammenlignet med de rene barnevernsorienterte profilene. De deler mindre, men får høyere gjennomsnittlig engasjement når de først deler.

Engasjement





Barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad. Foto: Stian Lysberg Solum / NTB scanpix Foto: Stian Lysberg Solum

Ropstad: – Terskelen for tvangsadopsjon har ikke blitt senket

29 norske barnevernssaker står i kø for behandling i menneskerettighetsdomstolen (EMD).

Asbjørn Øyhovden
Publisert 28.11.2019, oppdatert 29.11.2019.

Artiklene som skaper flest reaksjoner på Facebook

Det er særlig artikler om diskriminering og systemiske trekk som skaper stort engasjement på Facebook. Enkeltsaker om at ansatte i barnevernet har utnyttet sin posisjon for økonomisk eller seksuell vinning får mange interaksjoner. Det samme gjør enkeltsaker om barn som har blitt utsatt for svikt av barnevernet.

Barnevernsgründer tiltalt for seksuelt misbruk av sitt eget fosterbarn

Mannen i 30-årene har tjent millioner på et selskap som formidler fosterhjem. Nå er han selv tiltalt for å ha forgrepet seg på sin egen fostersønn og for å ha tilbudt ham 100.000 kroner for å endre forklaring.

Olav Davik
Journalist

Sverre Holm-Nilsen
Fotograf

Rune Henriksen Jarstad
Journalist

Ola Mjåland
Journalist

Publisert 25. feb. 2020 kl. 20:04
Oppdatert 25. feb. 2020 kl. 15:28

Artikkelen er mer enn ett år gammel.

– SØKKERT: Tiltalte har tidligere uttalt til NRK at han er spikert over at det kan skje misbruk av barn i barnevernet. Den gangen uttalte han seg som fosterfar som også jobbet i barnevernet. Foto: NRK

NYTT

Barnevernet hjalp familier med å sende barn til koranskoler i Somalia

Av Christian Skjov 26. mai 2020, 08:03

Stenplater med arabisk skrift ved en koranskole i Kano, Nigeria. Illustrasjon: Aleksandra Alenkye / Reuters / Scanpix

Barnevernet i Norge har i noen tilfeller gitt støtte til familier som ville sende barna til koranskoler i Somalia, det går frem av en rapport fra en ekspertgruppe ledet av Nova-forsker Anja Brendal som mandag ble lagt frem for regjeringen.

SAKSET/FRA HOFDA

Barnevernsskandalen kan utløse erstatningskrav i milliardklassen

Av Julia Bredal 01. januar 2020, 08:47

Den 2018-2019-året ble det rapportert om misbruk av fosterbarn i barnevernet på Kviteseid i Telemark mandag. Foto: Eirik Aas / NTB Scanpix

Opprivende overgrepssak i Drammen trenert av politiet og barnevernet, mulig «konspirasjon»

Av Garmann - 23. august 2018 | 18:30

Flere av lenkedelingene som skaper mest engasjement viser til document.no og resett.no, to alternative medier. Noe av dette kan skyldes at tittel og bildebruk ofte er satt på spissen for å skape debatt.

Lenkedelinger på Twitter

På Twitter har vi tilgang til alle offentlige profiler. Blant disse vil det være mulig å identifisere enkeltpersoner. Fordi temaet vi har undersøkt er potensielt sårbart og ofte involverer enkeltpersoner, og fordi det er vanskelig å kontrollere for om profilene styres av faktiske mennesker, har vi valgt å anonymisere alle disse profilene i denne analysen.

Hovedfunn på Twitter:

- Nettverket domineres av noen enkeltprofiler som har delt mange saker og er aktive i debatten. To av profilene har over 100 delinger
- Av de som har delt lenker færre enn fem ganger er det i hovedsak videoer fra YouTube. De fleste har kun delt en gang.
- Det er svært få likes til delinger på Twitter. Den mest delte lenken er en YouTube video som er delt 83 ganger, flere ganger av samme profil og den har kun 19 likes.

Disse utgjør kjernen på Twitter:

Barnevernsforeldre

Flere profiler på topp. Beskriver Barnevernets svikt og overgrep mot barn og familier.

Fagpersoner

Sosionom, akademiker og politiker som er faglig opptatt av barnevernet og/eller rettssikkerhet

Alternative medier

Høyt oppe på listen finner vi resett.no. Disse er også en kilde i nettverket på Facebook og publiserer egne saker om barnevernet.

Mest delte lenker på Twitter

Datagrunnlaget for lenkedelinger på Twitter er lite sammenlignet med Facebook, men vi ser likevel antydninger til tendenser på hva som særlig deles.

De mest delte sakene på Twitter havner i kategorien diskriminering i barnevernet, samt saker om akutt plassering. 6 av 10 lenkedelinger har YouTube som kilde, flere av disse med påstander om at Barnevernet kidnapper eller selger barn.

På listen over mest delte lenkene finner vi også noen saker om systemiske trekk, blant annet om barnevernsansattes opprop mot Erna eller negative saker om private barnevernsgründere.

«Kjære barnevernet – jeg vil hjem til mi ekte mor»
Hver eneste dag opplever fem barn i Norge å bli tvangsplassert av barnevernet. «Marie» (14) og hennes lillebror ville bare hjem til mamma.

PUBLISERT 3. OKT. 2018 KL. 07:32
Barbro Andersen Journalist, Ola Heiness Fotograf
86,293 views • Jan 9, 2016

NORWAY BARNEVERNET: CHILDREN KIDNAPPING
86,293 views • Jan 9, 2016

Norway, return the children to Bodnariu family!
Mass demonstrations all over the world against Barnevernet (Norway) abuses
4,380 views • Mar 2, 2016

Child protection or child trafficking? A Norwegian nightmare (CBN - 700 Club, 2019)
17,077 views • Jul 19, 2019

#heierna
en hilsen fra oss som jobber i barnevernet STAVANGER

Cathrine Oftedahl Journalist, Ruth Einervoll Nilsen Journalist, Torkel Anstensrud Schibeavaag Journalist, Ingrid Kjelland-Mørde Journalist
Publisert 28. jan. 2019 kl. 10:23
Oppdatert 29. jan. 2019 kl. 11:33
Artikkelen er mer enn 10 år gammel.

Ansatte i barnevernet, fra Alta i nord til Kristiansand i sør, bidrar i opprøret for å få flere ansatte i barnevernet. Her representert med initiativtaker Ine Haver.
FOTO: SKJERM/DUMP

4

4

4

4

**Kvalitativ
analyse av
debatten**

Kvalitativ analyse av debatten

I spredningsanalysen fant vi at ulike profiler som har ulik posisjon i debatten forholder seg til flere av de samme kildene og nettartiklene.

For å bedre forstå hva denne forbindelsen innebærer, har vi gjennomført en kvalitativ analyse av hva de ulike profilene skriver når de deler lenker som tematiserer barnevernet og hva som skrives i det påfølgende kommentarfeltet.

Vi har foretatt en nærlesning av debatten knyttet til 8 lenker som er delt av profiler med ulik posisjon i debatten. I gjennomlesingen har vi forsøkt å identifisere hvilke argument som fremmes hos de ulike profilene knyttet til bestemte saker og hvilke argumenter som er gjennomgående på tvers av sakene som diskuteres.

For å undersøke om det finnes grunnlag for en felles samtale mellom de ulike partene i debatten, har vi særlig lett etter om profilene fungerer som lukkede debattarenaer for ulike perspektiver eller om vi kan finne eksempler på steder der ulike argument og perspektiver er til stede i samme kommentarfelt.

De overordnede spørsmålene vi har ønsket å besvare er:

- Forstår de ulike profilene i nettverket sakene de deler likt?
- Finnes det ulike perspektiver i kommentarfeltene hos profilene eller foregår debatten på ulike og lukkede arenaer?

Metode

Kategorisering av profiler i debatten

Denne analysen har til formål å analysere kjennetegnene ved barnevernsdebatten hos profiler som er aktive i debatten på sosiale medier. Vi har valgt å dele inn perspektivene i debatten i to grove kategorier som vi har kalt «*barnevernskritiske perspektiv*» og «*representanter for barnevernet*».

De barnevernskritiske profilene i dette utvalget er grupper som har en uttalt kritisk holdning til barnevernet og et uttalt mål om å legge ned eller endre barnevernet drastisk. Dette inkluderer profiler som «Barnevernet vil vi ha fullstendig fjernet», «Folket vs Barnevernet», «Nytt fokus på Barnevern» og «Støttegruppe for vårt felles menneskerettighetsarbeid.»

I kategorien «*representanter for barnevernet*» finner vi færre profiler. Disse har vært mer utfordrende å kategorisere enn de barnevernskritiske profilene fordi de har mer komplekse mål. I denne kategorien har vi valgt å plassere «Fellesorganisasjonen (FO)» som er en fagforening for blant andre barnevernspedagoger, sosionomer, velferdsvitere og vernepleiere ansatt i barnevernet

I tillegg har vi valgt å inkludere profilen «Bufdir» (Barne- og familiedirektoratet) som er øverste ansvarlig for det statlige barnevernet. Noen av våre lenker er også skrevet av FOs redaktørstyrte medlemsblad Fontene. Fontenes profil har kun delt saker der de selv er kilden i dette utvalget, og det er kun i disse sakene hvor Fontenes kommentarfelt er en del av datamaterialet.

Kategorisering av perspektiv i debatten

I denne analysen har vi vært interessert i å se hvilken funksjon de ulike profilene spiller i debatten. Et av spørsmålene vi har forsøkt å besvare er hvorvidt profilene fungerer som lukkede enheter for hvert av perspektivene eller om ulike perspektiv er til stede i de samme kommentarfeltene. Ved gjennomlesing av kommentarfelt hos profilene har vi lett etter ytringer som utfordrer perspektivet i innlegget som deles eller som utfordrer perspektivet som er rådende i kommentarsporet.

Vi har også sett etter ytringer som innehar flere enn ett perspektiv eller som er diskuterende eller undrende i formen. I tilfeller hvor vi har funnet dette konkluderer vi med at flere perspektiv er til stede i kommentarfeltet. Vi har ikke undersøkt privatpersoner sine profiler og vi vet derfor ikke hvilken bakgrunn de som skriver kommentarene har eller hvilken relasjon de har til barnevernet.

Datagrunnlag

Målet for den kvalitative analysen var å finne lenker som var delt blant den identifiserte kjernen av hovednettverket.

Utvalg av grupper

Da kjernen av nettverket kun består av barnevernskritiske grupper har vi også valgt å inkludere profiler som vi har kategorisert som å «representere barnevernet». I vårt utvalg er FO og Bufdir inkludert etter disse kriteriene, da disse scorer høyest på gjennomsnittlig engasjement på sine lenkedelinger. I tilfeller hvor lenker er delt fra FOs medlemsblad Fontene er også kommentarfeltet hos Fontene på Facebook inkludert.

Totalt sett har vi analysert 112 lenkedelinger av 9 lenker. Av disse delingene var det 85 som hadde et kommentarfelt. Analysen er basert på 7 lenker som svarer til alle kriteriene (listet opp til høyre), samt 2 lenker som delvis fyller kriteriene. Totalt har vi gjennomgått 993 kommentarer til alle disse lenkedelingene.

Lenkene som vi har sett på er valgt ut basert på følgende kriterier:

- Lenkene er delt av minst én av de barnevernskritiske gruppene i kjernen og minst én av de profilene som representerer barnevernet
- Lenkene har skapt høy grad av reaksjon hos minst en av profilene som har delt dem
- Lenkene har mottatt minimum 10 kommentarer
- Profilene som representerer barnevernet har delt få lenker i nettverket, og flere av disse er kun delt av dem selv. Vi har derfor tatt utgangspunkt i lenkene delt av FO (15 stk) og Bufdir (5 stk) og valgt lenker blant disse som svarer til våre kriterier. I tillegg har vi sett på kommentarfeltet hos Fontene i de tilfeller hvor Fontene er kilde til lenkene som er delt.

I tillegg til kommentarfeltene knyttet til de konkrete lenkedelingene har vi gjennom prosjektet lest andre publiseringer hos profilene som har gitt oss en dypere innsikt i profilenes aktivitet og interesser. Disse er ikke en del av selve datagrunnlaget, men har vært med på å informere analysen.

Metodens begrensninger

Begrensninger i utvalg av lenker

Metoden bygger på allerede innsamlede lenker og delinger av disse. Analysen fanger derfor ikke opp andre debatter om temaet som ikke er knyttet til deling av lenker.

Mange av gruppene deler innlegg fra blogger, private bilder eller fra kilder som ikke er en del av denne analysen. Disse debattene kan ha andre kjennetegn og argument som denne analysen ikke fanger opp.

Tilgang til data

Facebook tillater ikke eksterne aktører å innhente data fra grupper. All datainnsamling i denne delen av analysen har derfor vært gjennomført manuelt ved gjennomlesing av kommentarfelt knyttet til delinger av lenkene.

Dette innebærer at kommentarer som har vært slettet eller moderert, eller reaksjoner som har kommet i etterkant, ikke er fanget opp av denne analysen.

Begrensninger i utvalg av profiler

De barnevernskritiske gruppene er i flertall i utvalget av profiler, men samtlige av profilene er en del av den identifiserte kjernen i nettverket. Verken FO eller Bufdir var en del av kjernen av nettverket med flest delte lenker, men begge er inkludert i listen over profiler som skaper mye engasjement når de deler innhold. Vi har valgt å inkludere dem fordi de begge representerer barnevernet og dermed kan antas å ha en annen posisjon enn de barnevernskritiske stemmene.

En analyse av kommentarfelt knyttet til de store mediehusene ville gitt innsikt i argumenter fra personer som ikke har en aktiv rolle i debatten eller som ikke har inntatt en tydelig posisjon. Grunnet prosjektets begrensede rammer, og at prosjektets hovedformål har vært å undersøke profiler som er aktive i debatten, er ikke disse profilene med i denne analysen.

Hovedfunn (I)

Debatten er polarisert

Debatten om barnevernet i det utvalget vi har undersøkt er svært polarisert. Selv om flere av aktørene forholder seg til samme kilder og deler samme artikler er forståelsen av innholdet de deler fra, og argumentene som brukes, ulike. I de barnevernskritiske gruppene er positive eller nyanserte stemmer stort sett fraværende, og de få forsøkene vi har sett på å utfordre etablerte sannheter eller å dempe hetsende utsagn blir i hovedsak kollektivt imøtegått.

Kun deler av debatten diskuteres i begge leire

De barnevernskritiske profilene deler en bredde av saker, også de hvor barnevernet er omtalt i positive ordlag, men argumentene i kommentarfeltet er likevel negative eller kritiske. Profilene som kan sies å representere barnevernet deler i hovedsak artikler hvor barnevernet fremstilles positivt eller hvor de selv er aktør i saken. Det er få av sakene i utvalget hvor barnevernet stilles i et kritisk lys at representanter for barnevernet deler sakene.

Lav tillit og resistens mot fakta preger debatten

I de barnevernskritiske gruppene møtes granskinger, rapporter og meningsundersøkelser som utfordrer ideen om barnevernet som utelukkende uegnet eller onde med faktaassistens. I flere tilfeller omtales undersøkelser som fake news eller at de som står bak rapporten har økonomiske eller personlige interesser i å stille barnevernet i et godt lys. Særlig stor er skepsisen dersom Bufdir er avsender av budskapet.

Deler av debatten inneholder også konspirasjonsteorier om at bufdir-direktøren har personlige interesser i å hente ut flest mulig barn, at ansatte får bonus ut fra antall akutt plasseringer eller at det finnes en spebarnsbank som barnevernet har interesser i å fylle opp.

Hovedfunn (II)

Mangler felles plattform for debatt

Kommentarfeltene preges av at det i stor grad er like synspunkt som fremmes og at det er få stemmer som utfordrer argumenter og syn. De barnevernskritiske gruppene har som sitt uttalte mål å legge ned, fjerne eller endre barnevernet fullstendig. Dette utgangspunktet vanskeliggjør naturlig nok innslag av andre stemmer.

Noe av den samme utfordringen finner vi hos FO som er en fagforening for ansatte i barnevernstjenesten. Deres hovedanliggende er å ivareta ansattes interesser og det kan derfor være utfordrende med stemmer som vil kritisere de ansatte sine evner.

Bufdir deler i liten grad artiklene i utvalget, men i det ene tilfellet hvor Bufdir deler ser vi at debatten er mellom ansvarshavende og brukere av barnevernet.

De 9 lenkene som er inkludert i denne analysen

- Vil rettsforfølge fylkesnemnd, tingrett og tidligere barnevernsjef. Tv2 11.06.2020
- En farlig vei: Å saksøke barnevernsansatte er å skyve ansvaret nedover fra der det hører hjemme. Dagbladet, 17.06.2020
- BARNEVERNSKANDALEN I SAMNANGER: Vil rettsforfølge fylkesnemnd, tingrett og tidligere barnevernsjef. Tv2 11.06.2020
- Fem barn akutt plasseres hver dag i Norge. NRK 3.10.2018.
- Vi burde fått kritisk hjelp, men vi er jo bare barnevernsforeldre. Frifagbevegelse, 16.15.2018
- Opprør i barnevernet. NRK 28.01.2019
- Barnevernsansatte Ellen (42) og Ingunn (41) grovt hetset etter TV 2-program. TV2 25.02.2021
- Bufdir: – Ingen dobbeltroller i det statlige barnevernet. VG, 29.05.2018
- Tilliten til barnevernet øker. De ansatte skal vite at befolkningen heier på dem. Fontene, 12.01.21



Bufdir: – Ingen dobbeltroller i det statlige barnevernet



LEDEI
Barnevernet:
Barnevernsansatte Ellen (42) og Ingunn (41) grovt hetset etter TV 2-program

En farlig vei

Å saksøke barnevernsansatte er å skyve ansvaret nedover fra der det hører hjemme.



– De som står i førstelinja har vært gode til å ryddes billedet og få fram de dilemmaene barnevernet står i.

Frode Hansen/VG

Tilliten til barnevernet øker: – De ansatte skal vite at befolkningen heier på dem, sier Bufdir-direktøren

HISTORISK: I dag vedtok Samnanger kommune å prøve og saksøke tidligere barnevernsjef, tingretten og fylkesnemnda etter grove feil og mangler i barnevernet.

BARNEVERNSKANDALEN I SAMNANGER:

Vil rettsforfølge fylkesnemnd, tingrett og tidligere barnevernsjef

«Kjære barnevernet – jeg vil hjem til mi ekte mor»

Hver eneste dag opplever fem barn i Norge å bli tvangsplassert av barnevernet. «Marie» (14) og hennes lillebror ville bare hjem til mamma.

PUBLISERT 3. OKT. 2018 KL. 07:32

Barbro Andersen
Journalist

Ola Helness
Fotograf

ndlingen av flere

Hvilket syn preger profilene i debatten?

De barnevernskritiske gruppene:

- Barnevernet er i hovedsak styrt av økonomiske interesser. Det er store økonomiske interesser involvert i barnevernet og mange som tjener penger på at barn plasseres utenfor hjemmet.
- De ansatte i barnevernet har ikke nok kompetanse til å ivareta sårbare familier eller gjøre vurderinger av hvilke hjem som er gode.
- Alle barn har det bedre hos sin biologiske familie. Det er kun svært få tilfeller som burde kvalifisere til omsorgsovertakelse
- Barnevernet diskriminerer. Ressurssvake familier eller familier med minoritetsbakgrunn får dårligere behandling.
- Når barnevernet svikter er det ingen som stilles til ansvar. Foreldre og barn som er offer i systemer er i stor grad overlatt til seg selv.
- Media belyser i for liten grad utfordringene i barnevernet. Det er økonomiske interesser som også styrer hvilket innhold som får plass i media.

Profiler som representerer barnevernet:

- Det er behov for økte ressurser, kompetanseheving og økt bemanning i barnevernet. Flere ansatte vil gi bedre oppfølging til hvert enkelt barn.
- Ansatte i barnevernet blir stilt til ansvar for omsorgsovertakelser der det egentlig er andre som sitter med ansvaret og fatter vedtak
- Akutt plasseringer og omsorgsovertakelse er en svært liten del av det barnevernet gjør, men det får stor oppmerksomhet i media.
- Ansatte i barnevernstjenesten blir en skyteskive i debatten. Det gjør arbeidshverdagen vanskelig

50

50

50

50

**Når barnevernet
møter kritikk**
Samnanger-saken og
akutt plasseringer

Saker som har et kritisk blikk på barnevernet

Saker som har et kritisk blikk på barnevernet, særlig der temaet er omsorgsovertakelse, vekker sterke følelser i debatten.

I vårt utvalg er det særlig to saker hvor barnevernet kritiseres kraftig og hvor flere alvorlige enkeltsaker får plass:

- Dette gjelder en gravesak fra [NRK om akutt plasseringer i Norge](#), der historien og meldingsutvekslingene mellom en ung jente og hennes mor offentliggjøres.
- Den andre saken er den såkalte Samnanger-saken, hvor Samnanger kommune ble gjenstand for gransking av barnevernstjenesten og der flere alvorlige forhold ble avdekket. Kommunestyret valgte også å gå til sak mot tidligere ansatte i barnevernstjenesten. Saken ble omtalt av både [TV2](#) og [Dagbladet](#).

Debatten om NRKs gravesak om akuttplassering

NRKs gravesak om akuttplasseringer i Norge er delt av flere barnevernskritiske grupper og av FO. I de barnevernskritiske gruppene er det en aktiv debatt hos flere profiler.

Hovedargumentene fra de barnevernskritiske gruppene:

- Barn har det best hos sin biologiske familie. Traumene med en overtakelse er større enn å leve med omsorgssvikt i hjemmet.
- Det er økonomiske motiver som ligger til grunn for omsorgsovertakelse. Barnevernets ansatte får økte midler jo flere plasseringer de bidrar til og aktørene som driver barnevernsinstitusjoner tjener penger på flere barn i deres omsorg.
- Norge har ikke riktige standarder for hva som kvalifiserer til omsorgsovertakelse. Hadde disse familiene bodd i andre land hadde de fått være i fred. Mangelen i barnevernet illustreres med flere eksempler fra medlemmer i gruppa sine enkelthistorier der de selv har opplevd barnevernet som

FO har delt saken og det har kommet flere reaksjoner, men ingen kommentarer til delingene. Argumentene i FOs egen deling kan oppsummeres slik:

- Akuttplasseringer er en svært liten andel av barnevernstiltakene.
- De ansatte er presset på tid og ressurser. Det er behov for mer ressurser i barnevernet til forebygging og til bemanning.

Utdrag fra kommentarfeltet om NRKs sak om akutt plasseringer

Folket vs Barnevernet:

Blir krig i Norge mot barnevernet virker det som, dem oppfører seg slik Hitler gjorde. Tenk å være så grusomme mot sitt eget folk. Dem oppfører seg som terrorister. Tar barn fra foreldre som ikke har noe rulleblad hva tenker dem egentlig med?

Nytt fokus på barnevern:

har selv en datter som ble utsatt for dette. (...) Karakter stryk på 'jobben' de utfører. Vil vite hvor mye de fikk i bonus for dette (...),

Støttegruppe for vårt felles menneskerettighetsarbeid:

Det er på tide at VI FOLKET begynner å beskytte hverandre, mot et kriminelt nettverk av personer som tjener STORE PENGER på salg og tjenester mot de løsrevne barn

Advokater besvarer barnevernsspørsmål

Barnevernsindustrien er mer lukrativ enn olje

Debatten om Samnanger-saken

Den andre saken vi har sett på hvor barnevernet tydelig kritiseres er den såkalte Samnanger-saken. Saken handler i korte trekk om at det avdekkes grov svikt i flere eldre barnevernssaker i Samnanger kommune og debatten som følger handler om hvorvidt det er kommunen eller tidligere ansatte i barnevernet som skal ha ansvaret for svikten.

I debatten om Samnanger-saken er begge stemmer til stede i kommentarfeltene. Saken er kompleks, noe som kommentarene reflekterer. Argumentene kan oppsummeres slik:

1. For ansatte i barnevernstjenesten ville en dom innebære at enkeltpersoner og ikke systemet var ansvarlig for barnevernstjenesten. Ansatte fryktet svekket stillingsvern
2. For barn og foreldre som hadde opplevd svikt eller diskriminering i systemet var saken viktig for at noen skulle holdes ansvarlig for urett som var begått og at det kunne føre til endringer i systemet fremover
3. Uavhengig av hvem som har ansvaret er granskning viktig for å avdekke feil og forbedre barnevernet på sikt

Utdrag fra kommentarfeltene:

FO:

Kommentar til lenkedeling:

Hvorfor er det avsporing? Er det ikke de ansatte selv som har ansvar for den jobben de gjør? Det er ingen som har gitt de lov til å ødelegge andre menneskers liv. Men det er jo helt klart at vi trenger en stor forandring av hele systemet, for det som har skjedd i Samnanger skjer omtrent i hele landet, med unntak selvfølgelig.

Svar fra FO:

(...) De mener ikke at noen er hevet over loven, men at det er tydelig hvor ansvaret ligger. Et slikt søksmål mener vi er helt feil. Samnanger forsøker å finne syndebukker i en sak de selv har overordnet ansvar for.

Nytt fokus på barnevern:

«Til alle dere som jobber i dette systemet ... å som vet dere begått urett, på tide å si ifra, før dere skal holdes personlig ansvarlig... heia Knut ordføreren i samnanger komune.. de stemt for att tidligere ansatte kan holdes ansvarlig for sine lovbrudd.. endelig.. dette kan bane vei for hele landet...»

Nytt fokus på barnevern

«Panikken brer seg blant de uansvarlige, men toget er i bevegelse og stopper ikke nå.»

Folket vs Barnevernet

«En stor seier i dag.

Vi er alle vinnere, også vi som har stått i kampen i flere år for å bevise urett .

Endelig kom det en modig mann som baner vei for å straffeforfølge de ansvarlige.»



**Debatten om de
ansatte i
barnevernet**

Når ansatte i barnevernet forteller om hets og trusler

I 2021 publiseres en dokumentar om barnevernet fra TV2 i programmet «Norge bak fasaden».

Dokumentaren skaper stor debatt i de barnevernskritiske gruppene, og mange mener at dokumentaren ikke er kritisk nok til barnevernet. Gruppene er særlig kritiske til at dommene i EMD ikke tematiseres i møte med barnevernstjenesten.

I etterkant av innslaget får de barnevernsansatte i oppslaget grov hets og TV2 skriver en sak om dette. Saken deles både av de barnevernskritiske gruppene og av FO selv.

Hos de barnevernskritiske gruppene er tonen hard, og mange beskriver hetsen som berettiget. Flere argumenterer for at fokuset heller bør være på hvorfor hatet er så stort, enn på enkelthistorier om hvem som rammes av hatet. Flere av debattene florerer det av hets og personkarakteristikker av de to kvinnene som er med i programmet.

Vi ser noen av de samme tendensene til at flere medlemmer i barnevernskritiske grupper opplever det som provoserende at ansatte i barnevernet inntar det de omtaler som en «offerrolle» ved å snakke om hetsen de møter. Dette gjelder blant annet debatten om hetsen ansatte i barnevernet møter etter at de har deltatt i kampanjen «Hei Erna».

Debatten når ansatte i barnevernet møter hets

Argumentene hos de barnevernskritiske gruppene oppsummert:

- TV2 er kjøpt og betalt. De er styrt av økonomiske interesser, blant annet inntekter fra annonser fra Bufetat.
- Ansatte i barnevernet ødelegger liv og familier. Derfor får de som fortjent
- Media burde ha dekket også den saklige kritikken som har kommet i ettertid, ikke kun fokusert på hatet

Debatten på FO sin Facebook-side i saken om hetsen mot TV2-profilene er langt mindre enn hos de barnevernskritiske gruppene, men her er flere perspektiv representert. En av kommentarene handler om at dersom folk bare hadde visst sannhet hadde de forstått hetsen og det blir stilt spørsmål ved hva sannheten egentlig er. Til en annen kommentar oppstår det en diskusjon om hvordan barnevernet bør jobbe. Her er det en person i kommentarfeltet som retter et kritisk blikk mot barnevernet og en person som går i dialog og utfordrer. Det oppleves som en oppbyggelig samtale som avsluttes med «god helg» fra begge parter.

Utdrag fra kommentarfeltene:

Folket vs Barnevernet:

«Det er bare helt utrolig for en offer rolle de inntar, og media er med på dansen. De snakker at hetsen er på de største gruppene. Folket vs Barnevernet er en av de største gruppene. Tv2 sier de har forsøkt få uttalelser ang kommentarer men får ikke respons. Jeg er adm og oppretter på denne gruppen. Jeg 'slaktet' programmet på innsiden av barnevernet i Norge bak fasaden i et innlegg like etter sendetid. Om Tv2 ønsker en uttalelse fra meg så er jeg 100% tilgjengelig. For at vi skal vise enda større kraft at vi står sammen så tiltrer Tonje Omdahl nå som en av lederne på gruppa. Velkommen Tonje som ny moderator. Vit at vi vil slå sterkere og sterkere tilbake. Vi står sammen med Barnevernet vil vi ha fullstendig fjernet.»

Folket vs barenevernet:

«Jævla falske superidioter, jeg angrer så fælt på at jeg ikke slo hu rævva som var her og kidnappet datteren min i fjor , jeg er fortsatt i sjokk, de hadde ingen grunn DE ER GALE»

Folket vs barenevernet:

«Hahahahhaa ikke det miste synd på dem!!!!!! Gi dem så mye hets og dritt som det enn går!!! Dem fortjener det som et helvete!!!! (Folket vs barnevernet)»

Utdrag fra åpent brev til TV2 som er delt i flere grupper:

Grunnen til at hatet kommer så sterkt til overflaten, er fordi et urovekkende høyt antall mennesker- over hele landet- har opplevd å få sine familier ødelagt, og der ingen i makt-etablisementet har tatt deres lidelser på alvor.

Debatt med begge perspektiv i kommentarfeltet

Det finnes flere eksempler på at når flere syn er til stede i debatten så kan det bidra til en mer konstruktiv samtale, der de som deltar kan få ny innsikt i hva som berører andre aktører i debatten.

Et av eksemplene finner vi fra en samtale hos Fontene om kampanjen «Hei Erna», der ansatte i barnevernet har opplevd hets i sosiale medier. Hos Fontene foregår en diskusjon med nyanser som både erkjenner utfordringer i barnevernet og som tar avstand fra direkte hets og trusler, og som ser utfordringer fra begge sider av debatten.

Debatten skiller seg markant fra debatten i de andre sidene/gruppene.

Dette kan tyde på når debatten skjer i et forum som ikke har et tydelig uttalt agenda så kan det være større rom for dialog og nyanser. På den andre siden har vi funnet eksempler på at å delta i forum der kun et syn er representert kan bidra til økt polarisering, og at det kan forsterke oppfatningen om at den andre siden tar feil.

Et medlem i en barnevernskritisk gruppe skriver: *«För jeg ble med i disse anti bv gruppene hadde jeg selv ikke mye peiling på hvor ille de faktisk var..... Nå vet jeg bedre så tusen takk alle sammen f all informasjon... Nå er jeg en bv hater på min hals selvom bv ikke tok min datter når jeg hadde sak»*

Utdrag fra kommentarfelt hos Fontene om hets mot ansatte i etterkant av «Hei Erna» – kampanjen:

«Hets, trusler og vold, er helt uakseptabelt, og det løser heller ikke den graverende svikten som rammer utallige barn i deres møte med barnevernet. Man trenger saklig kritikk. Samtidig så er omvendt generalisering om at barnevernet gjør en god jobb; «nærmest i betydningen alle», en bortforklaring av det fakta som avdekkes av kompetente fagmiljøer. Dette er også en form for hets og sjikane. I praksis trækker man på utallige barn og familier som har lidd, og som lider grunnet uskikkede barnevernsansatte.»

«Det er forståelig at ansatte i barneverntjenesten føler seg utsatt for mye negativ kritikk. Likevel er det viktig å henge bjelle på katten her – for det er ikke brukerne av en tjeneste som er ansvarlig for kvaliteten på den – og dermed heller ikke tilbakemeldinger på leveranser – det er virksomhetens ledelse.»

«Tragisk at vi beskriver hverandre på denne måten. Det har vært flere saker den siste tiden om hets mot ansatte i barnevernet. Det er ikke greit!

Jeg skulle ønske det også kom saker om det foreldre opplever som hets fra barnevernsansatte. Mange barn og foreldre opplever seg hetset/forfulgt av ubegrunnede og udokumenterte påstander/usannheter fra ansatte i barnevernsetaten. Disse påstandene blir lagret i offentlige dokumenter og er umulig å få rettet og slettet siden det ikke finnes noe fungerende klageorgan for privat part. Hets er ikke greit verken den ene eller den andre veien.»

Når barnevernet har ordet er temperaturen høyest

Når vi ser på kommentarfeltet i saker der barnevernet enten forsvarer seg selv, der det skrives positivt om barnevernet eller der barnevernet retter kritikk høyere opp i systemet oppdager vi at temperaturen er særdeles høy i kommentarfeltet.

Aller høyest er temperaturen når det blir skrevet positivt om barnevernet eller når kritiske påstander om barnevernet tilbakevises av Bufdir. I dette utvalget gjelder det særlig sakene [«Ingen dobbeltroller i barnevernet»](#) fra VG og [«tilliten til barnevernet øker»](#) fra Fontene. I begge sakene har direktøren i Bufdir en større rolle. Argumentene som går igjen er at undersøkelsene er ugyldig eller at det finnes økonomiske eller personlige motiv for konklusjonen.

Vi ser noen få forsøk på moderasjon eller nyanser på de groveste innleggene, men de fleste av disse blir raskt slått ned på eller vedkommende som ytrer seg får beskjed om å finne seg en annen

gruppe.

Utdrag fra kommentarfeltene:

Barnevernet vil vi ha fullstendig fjernet

«Jævla fitta. Brenn i helvete»

Barnevernet vil vi ha fullstendig fjernet

«Ho er lesbe, å dermed PRIDE. Å støtter ikke det biologiske prinsipp. Bare det i seg selv er en dobbeltrolle. Særlig når man sitter på makten til hvem som skal få adoptere å hvem som skal få fosterbarn.»

Barnevernet vil vi ha fullstendig fjernet

«Ugla der bruker sikkert mye dop siden hun påstår sånn piss»

Folket vs Barnevernet

«De ansatte skal vite at befolkningen hater dem, sier jeg.»

Folket vs barnevernet

«Korrupsjonen lenge leve i satans stat AS Norge»

Folket vs barnevernet

«Ta livet av deg selv»

Nytt fokus på barnevernet

«Den stygge Møkka Kjerringa skal Reise så Langt Ned Til Helvete Ja. Øsj»



**Oppsummering
og konklusjon**

Oppsummering og konklusjon

Formålet med denne undersøkelsen har vært å gi en bedre oversikt over de ulike profilene som deltar i debatten om barnevernet i Norge.

Våre analyser tyder på at der særlig er grupper med barnevernskritiske stemmer som dominerer den offentlige debatten i sosiale medier, men vi finner også mer generelt myndighetskritiske stemmer, alternative medier og en advokatforening som hyppige aktører i debatten.

I vår analyse har vi også sett at saker om norsk barnevern spres utenfor landets grenser og av aktører som skaper mange videredeling og stort engasjement.

Vi finner at selv om det er mange profiler som deler saker som omhandler barnevernet, så domineres lenkedelingen av en veldig aktiv kjerne.

- Totalt har vi identifisert 1 679 profiler som har delt en eller flere lenker i utvalget. Av disse finner vi 60 profiler på Facebook og 73 på Twitter som er aktive i debatten (minst fem lenkedelinger).
- Flere av profilene som inntar ulik posisjon i debatten bruker flere av de samme kildene og deler flere av de samme lenkene.
- Debatten på Facebook domineres av barnevernskritiske grupper. Alternative medier bidrar også i debatten gjennom produksjon av innhold og deling av dette.
- Aktører fra fagbevegelsen deltar også i debatten om barnevernet og ser ut til å særlig dele saker som har en mer positiv tematikk.
- Vi finner mange aktører som har delt én lenke på Twitter, men ut fra vårt datagrunnlag fremstår ikke Twitter som en viktig plattform for denne debatten.
- Saker om barnevernet har en tydelig spredning utenfor landets grenser. Dette gjelder særlig videoer fra YouTube der innholdet er produsert på andre språk. Disse sakene får stor spredning.

I rapportens andre del har vi sett på hva som kjennetegner debatten hos de ulike profilene. Vi finner at selv om flere av av profilene forholder seg til de samme kildene, og deler flere av de samme lenkene, så er forståelsen og argumentene i debatten svært ulik hos de ulike profilene. Hos de barnevernskritiske gruppene er fortvilelsen over et system som virker uoversiktlig og urettferdig stor.

Hos profilene som representerer barnevernet eller ansatte i barnevernet, slik som FO eller Bufdir, handler debatten i større grad om strukturelle utfordringer og manglende ressurser i barnevernet. Hos FO er behovet for en god og trygg arbeidshverdag for de ansatte i barnevernet også til stede.

Mens de barnevernskritiske gruppene deler flere lenker, også lenker til saker de er enige med, deler profilene som representerer barnevernet i hovedsak saker som er positive til barnevernet eller der de selv er kilde i saken.

I de barnevernskritiske gruppene finner vi i hovedsak kun et syn representert. Det finnes enkelte eksempler på enkeltpersoner som nyanserer kritikken om barnevernet eller tar til ordet for at selv om barnevernet har feil og mangler så finnes det også gode ansatte og positive eksempler. Disse stemmene blir raskt stilnet av andre i gruppene.

Det er verdt å merke seg at gruppene er opprettet med et tydelig formål om å kritisere barnevernet, og det kan bidra til at medlemmer i gruppene i liten grad er interessert i å lytte til andre syn i dette forumet. Hos profilene som representerer barnevernet, og hos Fontene, finner vi ulike syn representert i samme kommentarfelt. Når begge stemmene er til stede i kommentarfeltet ser vi flere eksempler på dialog mellom ulike syn som fremstår mer forsonende. Flest eksempler på dette finner vi i kommentarfeltet til Fontene.

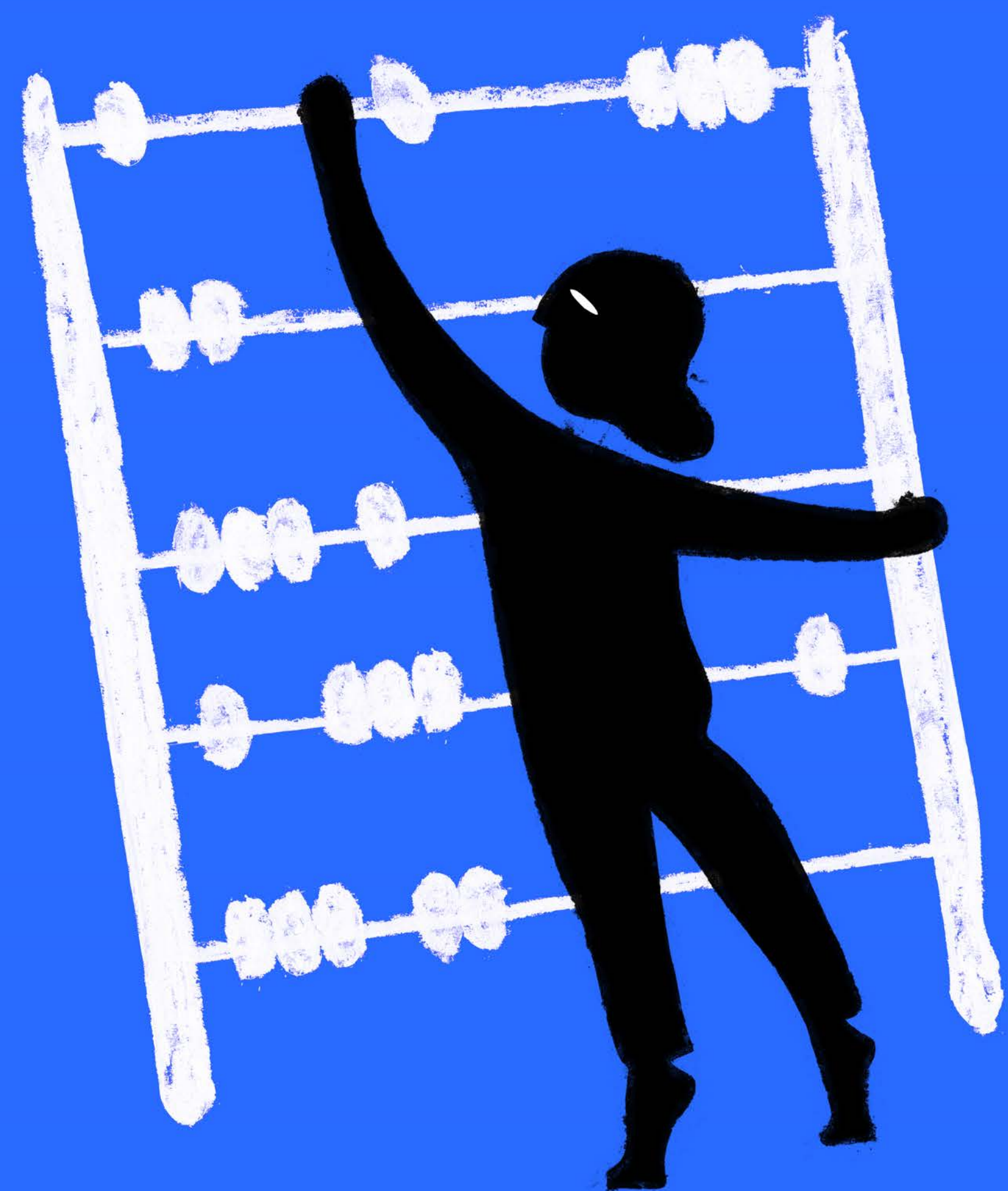
Denne analysen har kun tatt utgangspunkt i debatten knyttet til et utvalg av lenkedelinger. Dette er kun en liten del av det som deles hos disse profilene. Vi har i vår gjennomgang av gruppene sett at disse ser ut til å fungere som hjelpekilder til foreldre som er i kontakt med barnevernet. Mange stiller spørsmål til hverandre om rettigheter, og gir hverandre faglig og moralsk støtte.

Medlemmene deler mange enkelthistorier der de har opplevd seg urettferdig behandlet av barnevernstjenesten og mange opplever at disse historiene i liten grad blir hørt av media og politikere. I disse gruppene deles konkrete personlige historier fra foreldre om deres erfaringer med barnevernet. Barnas navn er ikke nevnt, men det vil kunne være mulig å identifisere barn fordi foreldrene skriver under fullt navn og tidvis detaljrikt om det de har opplevd.

Vi har også funnet eksempler på at enkeltpersoner ansatt i barnevernet blir navngitt i gruppene. Ved et tilfelle under perioden vi skrev analysen ble den største gruppen «Barnevernet vil vi ha fullstendig fjernet» endret til navnet på en ansatt i barnevernet med halen «vil vi ha fullstendig fjernet». Dette navneskiftet skapte stor debatt i gruppa og flere tok avstand. Noen hevdet at det skapte en mer useriøs debatt, mens andre mente at å bare fokusere på en enkeltsak ville ta fokuset vekk fra helheten i debatten.

Profilene til FO og Fontene deler også flere lenker som handler om ansattes rettigheter og sosiale utfordringer. Ingen av disse debattene er del av denne analysen, men en analyse av disse vil kunne gi en dypere innsikt i hvilken motivasjon som ligger til grunn for de ulike synenes engasjement og skape en større forståelse for hvorfor debatten om barnevernet er polarisert og hvilke muligheter som finnes for å skape dialog mellom partene.

I vårt utvalg ser vi at negative saker om barnevernet i liten grad deles av representanter for barnevernet, og derfor vil det heller ikke være et kommentarfelt å delta i på disse sidene hvor potensielt flere ulike stemmer kunne deltatt.



Analyse & Tall

Vi teller det som er vanskelig